

BOEM@

LIVE LITERATURE
august 2010 (Anul II) Nr. 8 (18)

BOEMA

Live Literature

August 2010 (Anul II) Nr. 8 (18) - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **ASPRA**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

8 / 2010

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Valeriu Valegvi
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Tania Nicolescu, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Neculai
Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0745 324472, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Et. 3, Ap. 4, Galați, 800010

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0745 324472**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Tănase Carașca (p.20), Anișoara Popa (p.21), Poeme selectate de pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” (p. 30)

Proză: Dimitrie Lupu – Carantina (p.4), Maria Călin – Când tăcerea vorbește, Delia, îngerul păzitor (p.13), Elena Hanganu – Vis de Paris / anotimp de străinătate (p.24), Ion Tutunea – Dezgroparea lui Dumnezeu, fragment de roman (p.26)

Eseu: Clelia Ifrim – Poezia ca biografie (p.22)

Umor: Radu Danielescu – Cine-i Lombroso? (p.25)

Note de lectură: Valeriu Valegvi – Trăirea rediviva (p.19)

Interviu: Tania Nicolescu – De la călător la ghid, dialog cu Sofia Vrabie (p.17)

Opinii: Dana Potorac – Râsu’-Plânsu’ (p.23)

Eveniment: Gheorghe Șeitan – Lansare de carte la Tulcea (p.3)

Meridiane: Helen Dwyer - Irlanda (p.8), Luca Cipolla – Italia (p.14)

In Memoriam: Tania Nicolescu – Călătorie spre ieri: Valeriu Imbir (p.15)

Religie: Mitruț Popoiu - Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan, partea a 8-a (p.28)

Istorie: Nicolae Rădulescu – Doamna în alb de la Noviudunum (p.9)

Grafică:

Coperta I: Iurie Matei – *Mama*

Coperta a III-a: Imagini de la Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares", 2010

Coperta a IV-a: Toulouse Lautrec - *Herversion*

Interior: Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Gheorghe ȘEITAN

Lansare de carte la Tulcea

Duminica, 25 iulie a.c. în moderna clădire a Centrului Cultural al Rușilor Lipoveni din Tulcea, editura InfoRapArt din Galați a lansat volumul de versuri al poetei tulcene Tania Nicolescu, intitulat sugestiv "Caii de foc", lansare ce a constituit pe de o parte un bun prilej de cunoaștere între scriitorii gălățeni și tulceni, iar pe de altă parte, o plăcută întâlnire între creatorii și iubitorii de literatură din orașul de la porțile Deltei.

Manifestarea s-a desfășurat în prezența vice-primarului municipiului Tulcea, domnul Andrian Ampleev, a directoarei Direcției de Culte și Patrimoniu, doamna Axenia Hoge, a unui public avizat și desigur, a autoarei Tania Nicolescu, poetă care se află la cel de-al treilea volum de versuri, după cele două precedente: "Drumul spre Soare" (Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2007) și "Pulsar" (Ed. Semănătorul, 2009).

Au vorbit despre "Caii de foc" în ordine: prof. Gheorghe Bucur, conducătorul cenaclului literar "Aspirații" al Liceului "Spiru Haret" din Tulcea, scriitorii Olimpiu Vladimirov, Adrian Bușilă, Tănase Carașca, Paul San-Petru și Petre Rău.

O surpriză și un moment liric inedit, care a surprins plăcut asistența, l-a constituit prezentarea mai multor slide-show-uri, realizate chiar de autoare - muzică și imagine pe textele propriilor versuri. Din câte știm această modalitate care îmbină textul scris cu puterea de sugestie a artei vizual-auditivă este, deocamdată, singulară în spațiul liric nord-dobrogean, Tania Nicolescu, psiholog de profesie, fiind în această zonă culturală, un deschizător de drum merituos.

La final, autoarea a oferit cu dărnicie celor prezenți autografe, marcând astfel începutul călătoriei "Cailor de foc" în lumea literară.

Dar miezul întâlnirii literare au fost discuțiile, asupra cărora vom zăbovi, spicuiind câteva dintre ideile și părerile exprimate, dincolo de obișnuitele felicitări.

Gheorghe Bucur a prezentat-o pe Tania Nicolescu ca pe o fostă bună elevă la limba și literatura română, care abia acum, la maturitate și-a dezvăluit și aptitudinile creative, prin poezia sa solară, greu încadrabilă într-un curent sau orientare literară. "Caii de foc" nu sunt altceva decât un simbol al lumii de gânduri și de trăiri ale poetei. I-au plăcut mai multe poezii, printre care și "Desfrunzire" din care a recitat.

Olimpiu Vladimirov a sesizat că poeta Tania Nicolescu este îndrăgostită de natură și pe acest fond își proiectează neliniștile, nostalgiile și premonițiile, natura devenind un adevărat diapazon al propriilor trăiri. Poeta, remarcă O. Vladimirov, nu se teme să treacă prin experiențele optzeciștilor și douămiiștilor, iar filonul poetic și harul etalat au ajutat-o pe autoare să treacă peste puntea debutului, însă, îi atrage atenția asupra existenței în unele poezii, a unor anumite repetiții care pot deveni supărătoare.

Într-o adresare mai directă, alternând între nuanțele protocolare și șăgalnice, scriitorul Tănase Carașca a arătat că, privită cu ochiul atent și critic al cunoscătorului, poezia Taniei Nicolescu este plină de profunzime, de idei filozofice și limbaj elevat, având o percepție meditativă izvorând din gerunziul întâlnit la tot pasul, o acuratețe ușor de distins la o scriitoare trecută deja de faza furcilor caudine. Poeziile Taniei Nicolescu chiar dacă încep pesimist se încheie aproape de fiecare dată cu optimismul omului care există în subiect și care mai zărește totuși, lumina.

Adrian Bușilă și-a împărțit discursul în două: mai întâi a lăudat valențele poetice ale "Cailor de foc", apoi s-a arătat critic față de ceea ce el a considerat a fi un abuz de gerunzii.

Paul Săn-Petru a remarcat printre altele, faptul că poemele din volumul "Caii de foc" se cer nu doar citite, cât mai ales explorate.

Petre Rău, directorul revistei Boema, în dubla sa calitate de redactor și de editor, a dezvăluit asistenței că internetul, mai precis cenaclul on-line "Noduri și semne", s-a aflat la baza colaborării sale cu poeta, colaborare care a dus la apariția noului volum de versuri. Referitor la poezia Taniei Nicolescu, Petre Rău a preferat să citeze din prezentarea mai mult decât laudativă a binecunoscutei scriitoare Melania Cuc, dintr-o recentă antologie colectivă - "Petale lirice" - apărută în această vară la editura InfoRapArt.

O mențiune specială a făcut-o pentru curajul cu care abordează unele genuri de poezie niponă precum haiku, tanka și senryu, pentru care a obținut câteva premii la diverse concursuri.

De altfel, capacitatea autoarei de a scrie poezie în stil nipon, abordare deloc facilă, care presupune inițiere, a fost subliniată de aproape toți dintre cei care au vorbit.

(continuare în pag. 29)

Dimitrie LUPU

Carantina

Am desfăcut încă 0 dată micul recipient plat de la centură și am luat o *păpușă* verde, pentru intensificarea ritmului bio. Înainte de a o înghiți, am cântărit-o în palmă; semăna într-adevăr cu o păpușă dintr-acelea care imită un bebeluș în scutece. Aerul deveni pe dată ușor astringent, înviorător, însă toropeala nu voia să se dea dusă. Era a doua pastilă verde luată în mai puțin de cincisprezece minute. O clipă își făcu loc în mine gândul de a-l trezi pe comandant și a-l pune în cunoștință de cauză, însă imediat mă părăsi. Dispăru, se volatiliză, lăsându-mă gol, poate doar un pic nedumerit. Cred că m-am întrebat ce anume lucru important voisem să fac, dar nu sunt prea sigur.

Mi-am căutat poziția în *sac*, voiam să-l simt, să-mi sprijin oasele de materialitatea lui, însă nici asta nu era posibil. Mă găseam mereu suspendat în poziția foetusului, într-o cavitate ovoidală de culoare oranj pal. Iritat puțin, am interpellat golul din jur, interpellându-mă de fapt:

- Ce naiba înseamnă asta?!

Naiba? Reluă ecoul.

- Dracu! am replicat, iritat de neavenita intruziune, deși n-o conștientizam ca atare.

Dracu?

Asta m-a adus de-a binele în simțiri, dar, buimac încă, am pus brusca mea *trezire* pe seama celor două *păpuși*. Am tras, grăbit, fermoarul *sacului* și mi-am făcut vânt afară, izbindu-mă dureros de podeaua încăperii. În afara *sacului* gravitația funcționa normal. Am numărat douăsprezece alveole aliniate de-a lungul peretelui. În fiecare alveolă un foetus enorm, în costum presurizat, vegeta cu genunchii la gură. Al treisprezecelea își părăsise locul, ședea la verticală, sprijinit pe tălpile groase de plumb și număra.

O dată și încă o dată și încă odată.

- Ce dracu înseamnă numărătoarea asta nesfârșită?!

Naiba? mă chestionă imediat ecoul.

- Nu, dracu! i-am răspuns mânios.

Dracu?!

- Cine ești? am întrebat repede, fără a gândi ce fac, mai mult uimit decât speriat. Cine ești?

Cine ești? fu răspunsul primit.

Am stat o clipă să mă adun. Mi-era somn. Căscam aproape continuu. Am dus din nou mâna spre recipientul de argint de la șold. Fie ce-o fi; trebuie să rămân treaz, să rămân lucid.

Adineaori, cu doar o secundă înainte de a mă întreba asupra acelei numărători neroade, trăisem un moment de dedublare. Mă văzusem ca într-o scenă filmată, stând popândău între alveolele oranj-pal și numărându-le mereu și mereu. Îmi văzusem pata de vopsea galbenă de pe șale, chiar deasupra centurii, și matricola de pe umăr, și șnurul carâmbului drept atârând dezlegat de-a lungul gambei... Fusesse clar o vedere din afară. Apoi venise revelatoare eroarea *lui*. Semantic diferența dintre *naiba* și *dracu* nu-i cine-știe-ce, dar lexical...

Simțeam cum motoarele mele, cu poticniri destul de dese ce-i drept, își măresc turația, apropiindu-se de zona normală. Somnul acela bolnav mă asalta în valuri furioase acum, la intervale scurte, dar nu mă mai lua prin surprindere, nu mă mai buimăcea. Era de-ajuns să le întâmpin cu o scuturare zdravănă a capului pentru a le anihila. Mă supravegheam cu toate simțurile la pândă, căutând atent locul unde se pregătea încheștarea finală. La antrenamente obținusem întotdeauna note maxime în depistarea și anihilarea *intrușilor*. Succesul depinde în cea mai mare măsură de descoperirea locului unde se va produce atacul. Restul nu-i decât zvâcnire oarbă, zvâncolire la întâmplare.

Atacul s-a dezlănțuit în b.r. Memorie 1, zona limită a incon-ului. Am avut aproape o secundă întregă la dispoziție să-mi pregătesc reacția. Ședeam nemișcat într-o cută, ca un borfaș căutat de poliție încremenit într-un gang. Valurile de somn se succedau cu repeziciune, învăluindu-mă, amorțindu-mă. Cuta în care mă pitisem își începu legănarea. Știam că va trebui să fac față unui asemenea moment, dar nu mă așteptam să fie chiar atât de greu. Strângem din dinți pentru a-mi domina senzația de vomă. Vomă cauzată de frică. În jur totul pendula. Pendulam odată cu universul, încremenit în cuta mea.

Asta a ținut o veșnicie și două etrmități.

Învățați să respirați. Îmi construiți o platoșă. Mai târziu îmi transformați platoșa în schelet. Descoperii strigătul. Învățați să apuc o bătă. Îmblânzii focul și el mă îmblânzi pe mine. În sfârșit, veni vremea când observai că două pietre pot sta una peste alta, formând un... Un ce? Un zid?! Nici pe departe; mai va până acolo. Deocamdată, alese cu grijă, puteau sta una peste alta formând un *ce*, stârnindu-mi un vag interes, un inc de joacă nătângă a minții.

Minte! Memorie!

Îi simțeam firele fragile întinse cu precauție de la o sinapsă la alta. Mă crezuse, deci. Jumătate de victorie era de partea mea. M-am încordat din extremă în extremă, din plus în minus și invers. Am numărat două secunde interminabile până ce ritmurile noastre s-au suprapus perfect. La capătul lor, am zvâcnit orbește, izbind, izbindu-mă; mușcând, mușcându-mă; zgâriind, zgâriindu-mă, mursecând năuc în ficare fibră de viață - viața ce năvălea din toate părțile, de peste tot.

M-am oprit, beat de această victorie prea ușoară.

- Hei! am dat întâiul strigăt de izbândă. Hei!

(continuare în pag. 5)

- Hei!? îmi răspunse ecoul.
- Da, hei! l-am înfruntat, gata de harță.
- Hei!?

Nu i-am mai răspuns; n-avea nici un sens pălăvrăgeala asta în gol. M-am așezat pe sac, tremurând; efortul îndelungat mă sleise, dar *izbânda* începuse a-și face efectul. Curând aș fi putut să mă mișc din nou în voie, fără dureri musculare. M-am aplecat, am tras fermoarul *sacului* alăturat -era chiar al lui Paul- și am înregistrat pe *robi*: „Ăștia ne manevrează la nivel psiho, comandante. Previne-i pe băieți. Nu luați de bun nimic din ce vă oferă mințile, credeți numai ce vă vor spune simțurile voastre. Verificați totul pe mașini înainte de a lua o hotărâre. Nu știu dacă pot fi învinși sau păcăliți.” Am semnat cu numărul de cod și am închis alveola la loc. *Robi* își va depune mesajul în timpul somnului și va opera schimbările necesare, dacă va fi cazul. La deșteptare comandantul va ști deja cum stau lucrurile, va fi prevenit; *Robi* e o mașină completă.

Am înlocuit *păpușa* albastră în cartușul măștii pulmo. Oxigen vivo. Chitina organică a pastilei precedente arăta ca vai de lume: uscată, scorjită. Cum de nu mă gândisem până acum la ea? Cum de nu ne venise în minte nici unuia din tot grupul? Și, la urma urmei, cu ce aer trăiserăm atâta timp? Cât timp de fapt?

Întrebările astea simple mi-au stârnit alte nedumeriri: Ce se întâmplase cu pilozitățile figurilor noastre de tot trebuia să ne bărbierim din oră în oră? De ce trebuise să lipim cureaua elastică de la masca lui Enlil de câteva ori, mereu în același loc, mereu în ruptură proaspătă? Și-apoi gesturile noastre... Aceeași palmă căzând pe umărul strâmb al lui Binou; același briceag scăpat mereu din aceeași mână; același tub minuscul de exovaccin (primul!) împrăștiindu-și repetat conținutul pe jos... Cred că mă cam grăbisem cu mesajul lăsat lui Paul; jocurile se făceau mult mai în adânc.

Privind mai atent, manipularea psiho părea doar o parte neînsemnată a programului de care *beneficiam*. Partea umanitară, ca să-i zicem cumva. Ca în apusele vremi terestre când se proceda la extirparea tumorilor sau mădularelor umane abia după adormirea pacientului prin gazare. Dar nu mai era nimic de făcut în această privință; probabil *robi* implementase deja grila de nivel a mesajului în psihicul lui Paul.

Mi-am verificat pistolul. Pastila de hidrargir părea intactă, dar cămașa strălucitoare mi s-a pulverizat între degete când am încercat s-o extrag din camera de reacție. Asta era o performanță chiar și pentru laboratorul celei mai dotate fabrici de armament de pe Terra; *Cartușele* astea nu îmbătrânesc niciodată și și nici nu *mor* de la sine. Se ivesc uneori, poate o dată sau de două ori la un milion de încărcături, rebuturi, însă alea nu ies pe poarta uzinei. Și în nici un caz în starea celei din pistolul meu.

Am înlocuit pastila. *Ecoul* încerca să mă convingă de contrariu, însă persuasiunea lui nu mai avea nici un efect asupra mea. Era doar un gând jucăuș, iscat din senin, pe care nu-l iei în seamă decât cel mult printr-un surâs îngăduitor. Apoi, cu arma la

mână, m-am îndreptat spre ieșire.

Eram la un pas de ușa metalică, masivă, când m-a străbătut gândul. Nu, ceea ce-mi trecuse prin minte nu putea fi adevărat; nu mai adevărat decât aiurarea unui om dezorientat. Și totuși țineam să verific această imposibilitate. Cu inima strânsă, am încercat zidul de alături. Am trecut prin el fără să întâmpin o rezistență mai mare decât dacă aș fi străbătut o pânză subțire de apă. Întâi palma, mâna până mai sus de cot și apoi eu, întreg. Rezistența, zidul și ușa și tot ce mă înconjura erau doar în mintea mea. Obişnuință, sugestie, iluzie amestecate laolaltă și servite la moment.

Mi-au trebuit câteva secunde bune să-mi revin. La câțiva pași de locul prin care *ieșisem* un bărbat între două vârste, cu figură agreabilă și zâmbet blajin cât cuprude, căuta ceva prin iarba tunsă din scurt. Pășea arar, culcând ici și colo câte o brazdă mai răsărită cu vârful pantofului. Îmi aștepta reacția; știam. L-am lăsat să mi-o aștepte. Deocamdată timpul lucra pentru mine, și mă interesau în primul rând posibilitățile mele de *peisagist* în lumea lor. S-a dovedit a fi un joc smintit de frumos. Puneam undeva în față, la distanță doar cât să înceapă amănuntele a se estompa în masă, o lizieră de pădure bătrână pentru a o înlocui brusc cu un lan albastru de in înflorit ori cu o miriște uscată, galbenă, cu aerul tremurând subțire în arșița amiezii; Lăsam să treacă un râu lin sau improvizam o trecătoare printre două steiuri; Peste trecătoare și steiuri, abia spijinit pe ele, încoprem un castel medieval, cu zid de apărare, turnuri, creneluri, contraforți și șanț cu apă în jur... Și toate acestea numai cu dorința și imaginația. Numai cu gândul.

Ștergeam apoi totul, imagine, dorință, amintire pentru a ajunge la peisajul real. Ștergeam, ștergeam, ștergeam. Oare puteam șterge și realitatea însăși? Nu înlocuirea ei cu un alt peisaj, vreau să spun, ci ștergerea pur și simplu. S-o ștergi ca pe o pată ori ca pe o mazăgălitură de pe o coală albă. Să nu mai rămână nimic în urmă. Nimic.

- Cine sunteți? m-a întrebat personajul din iarbă după o vreme, plictisindu-se sau renunțând fără motiv la *căutarea* sa.

- Dar tu? i-am replicat, abrupt, imediat.

Dar tu?! reluă ecoul, în gând.

la, un tentacul acolo, aș fi răspuns în locul lui. Însă bărbatul răspunse foarte serios și stupid:

- Sunt administratorul acestui complex.

- Te felicit! Ești ceva a ceva ce încă nu există pe-aici.

M-a măsurat încet, liniștit, cu o umbră de milă în priviri. Nu știu de ce, am gândit atunci că unul ca el trebuia să poarte ochelari, și ochelarii i-au apărut instntaneu pe nas, fini, în ramă subțire de aur. Deși văzusem și înțelesesem destule pe acolo, cred că am tresărit puțin.

- Vă surprind ochelarii mei? a prins el momentul pentru a devia discuția spre un subiect mai comod.

(continuare în pag. 6)

- Nu, nu ochelarii mă surprind, ci faptul că insistați să ne mințim în continuare.

Ședeam acum față în față, fără să înțeleg cum ne apropiaserăm unul de altul.

- Mă cunoașteți? zâmbi.

- Tot atât cât mă cunoști și tu, am răspuns.

- Eu nu vă cunosc deloc.

- Să nu începem cu jocul ăsta stupid, te rog.

- Dar nu vă cunosc, e purul adevăr.

- Mulțumesc pentru receptivitate. În cazul ăsta, te rog să mă scuzi, n-avem ce ne spune.

- Îmi pare rău, zise el cu intonația adecvată acestei formule atunci când ea exprimă adevărul.

M-am gândit că minte cu nerușinare, ca un mucos care trage la fit, și avui pe dată în fața mea un zgâmboi roșcovan cu genunchii murdari și juțiți, scobindu-se în nas. Atunci am schimbat iarba de sub tălpile noastre în nisip. Un nisip fin, aproape numai pulbere, învârtit continuu de un vântișor neastâmpărat. Între noi închipuisem o minge nouă-nouă de fotbal. Am rostogolit-o ușor cu vârful bocancului plumbuit:

- Ia-o, i-am zis, e a ta. Poți să te joci cât vrei.

Se repezi să apuce mingea, dar o transformai la vreme într-un fir de nisip printre celelalte, nenumărate

- Ne mai jucăm? I-am întrebat.

- Păi..., făcu el, ridicând din umeri, ușor dezorientat.

- Precum vezi -i-am zis cu început de supărare-, nu se știe niciodată cine-i șoarecele și cine-i pisica. Cred c-ar fi mai bine pentru amândoi să stăm puțin mai serios de vorbă. Ce zici?

Aveam din nou în față pe bărbatul blajin, cu ochelari în rame subțiri de aur. Iarba își lua din nou locul în peisaj. Era însă ceva ciudat în modul cum se petrecea acest lucru. Adineaori, când ne *jucaserăm*, fațetele gândite de mine se înfiripau dintr-o dată în aer, ca o traducere instantanee a gândului în faptă; pe când acum iarba acoperea nisipul cu oarecare lentoare, de la centru -locul unde ne aflam noi- spre margini, fir după fir, brazdă după brazdă.

- Să luăm loc pe această bancă, propuse el, zâmbind din nou. Nu vă temeți, este o bancă adevărată.

- O iluzie materială?

- E prea subtil pentru mine, zise, afișând neputința. Jocurile de cuvinte mă depășesc uneori. Mai ales când ascund un sens ironic.

- Cum de vorbești atât de bine limba mea maternă?

- Poate că sunt specialist în limba terestră

- Nu există o limbă terestră.

- Există o limbă a echipajelor terestre.

- Există. Engleza. Ca limbă de comunicare pe navă. Noi doi însă vorbim de o bună bucată de vreme limba *română*.

- E o limbă specială?

- E limba mea maternă.

- Aaa! Da, înțeleg: limba unui grup etnic restrâns.

- Cam așa ceva.

- Eu vorbesc orice limbă din univers, dacă limbă se cheamă organizarea sunetelor într-o formă inteligibilă. E de-ajuns să intru pe lungimea de undă respectivă.

- *Citiți* limba direct din creierul meu?

- Cam așa ceva, îmi întoarse maliția de adineaori.

- De ce atâta evazism?

- Pentru că explicația amănunțită n-ar duce la nimic. Oricum, principiul e cel enunțat de dumneavoastră.

- Sunteți atât de dotați?

- Mult mai dotați decât puteți crede.

- Și tot cercul ăsta? am arătat spre ceea ce numise mai devreme *complex*. La ce vă este necesar?

- Încercăm să amortizăm șocul psihic al ... oaspeților noștri. Oamenii se tem de tot ce nu pot înțelege. Chiar dumneavoastră vă sprijiniți frica pe o armă. Ce poate rezolva o armă? Nimic. Ce aveți acum în palmă?

M-am uitat la pistolul. În locul lui țineam în mână o ramură de vâsc abia înmugurită. Ramura mirosea a verde, a sevă, a viață. Poate că vâscul era simbolul lor de pace. Dar nu mă mai putea duce atât de ușor. I-am fluturat-o și lui pe la nas:

- Cu crenguța asta te pot ucide când vreau. Te pot pulveriza mai înainte chiar să clipești. E o armă sigură.

Pe dată pistolul luă locul ramurii de vâsc. El privi arma fără ca în expresia-i de miop încrezător să se petreacă o cât de mărunță schimbare:

- Sunteți o ființă deosebit de inteligentă, mă firitisi pe același ton detașat. Și... foarte puternică. Dar bazele gândirii vă sunt complet eronate.

- Te-am avertizat că jocul vostru are două tăișuri.

- M-ați avertizat, admise liniștit.

- Atâta timp cât am pistolul în mână, nu mă las controlat; eu sunt pisica și tu șoarecele.

- Și care-i diferența?

- Pisica papă șoricelul. Îl termină. Îl exclude din viață.

- Cum poate face pisica așa ceva?

- Cu ăsta! i-am arătat pistolul, gata să scuipe moarte: Bum!, și gata, nu mai e șoricelul. S-a dus. S-a evaporat.

- A! făcu el, puțin dezamăgit. Vă referiți la moarte? Ce poate fi atât de înspăimântător într-o moarte? Ce mai contează una în plus sau în minus? Aveți o concepție tare limitată despre moarte și viață. Dacă moartea ar exclude ființele, cum v-ați exprimat, atunci existența ar fi un sistem groaznic de plat, fără funcționalitate. Ar fi cât o mișcare inconștientă în timpul somnului, sau nici atât.

Am stat o clipă în cumpănă. Voiam să înțeleg ce capcană ascundea sub nepăsarea-i atotcuprinzătoare în fața morții.

(continuare în pag. 7)

Prin minte îmi defilau cu viteză nebună lucrurile care îmi dăduseră de gândit din momentul în care începusem să-mi revin: Alveolele antigravitaționale, pastilele verzi lipsite de efect, imaterialitatea încăperii în care de atâta timp eram ca și prizonieri, timpul însuși reluat mereu și mereu dintr-un anume punct al curgerii sale, compensate de momentana-mi putere supranaturală, care îmi permitea să-mi ascund dezorientarea și teama sub fațada acelei jucate irități. Oricum, explicația se afla aici, undeva aproape. L-am privit pe cel din fața mea cu un respect izvorât din ignoranță și spaimă; oricât de abil aș fi jucat eu rezultatul rămânea de partea lui. Știam că el știe că acum știu, dar îmi era cumplit de teamă să mi-o mărturisesc.

- Reculegeți-vă o clipă, mă îndemnă prevenitor. Teamă este produsul unei stări ilogice din fosta dumneavoastră existență. Aici nu-și are rostul; sunteți dumneavoastră înșivă, fără nici o adăugire impură.

M-am gândit. Pastila verde, pastila albastră, pistolul, tălpile de plumb... Poah! Fusesse undeva pe aproape o cădere sau măcar o izbitoră dureroasă, însă nu cred că avea prea mare importanță.

- A fost un accident, răspunse el gândurilor mele. Un simplu accident Poate vor mai fi și altele. Nu trebuie să vă temeți de ele, sunt inofensive.

- Și colegii mei? am întrebat, după un timp, cu alt glas.

- Sunteți singur, îmi răspunse. Aici sunteți singur.

- Înțeleg. Ieșirea mea din alveolă...

- Ieșirea din alveolă, admise el.

- Dar i-am văzut acolo, înșirați lângă perete.

- Sunt încă acolo.

- Sunt și eu cu ei.

- O parte a dv., mă corectă el, blând. Doar o parte.

- Partea impură? am întrebat cu început de tristețe.

- Partea de acolo, atât; nici pură, nici impură.

Vasăzică existența în planul... obiectiv presupunea două părți: o mică alianță de nevoie; o improvizație temporară, iar acum partea perenă o abandona pe cea tranzitorie, o arunca la gunoi. Se desprindea de ea -bună ziua și n-am cuvinte - și își vedea mai departe de interesele ei.

- Nu partea tranzitorie, interveni el în gândurile mele, ci partea manifestă acolo.

- Nu-i nici o consolare, i-am spus.

- Nu, aprobă el, identificându-se cu simțămintele mele. Nu-i o consolare, e un fapt.

Surâdea de parcă îl rugasem eu să mă încurajeze.

- Și timpul? am întrebat inutil.

- Într-un punct nu încapă timpul. Am preluat un fragment doar pentru a fi imparțiali. Cred că înțelegeți.

- Bucata aia idioată, cu bărbieritul, care se repeta mereu?

- Atât a fost necesar.

- De ce n-ați pus ceva mai plăcut: un sărut, un zâmbet, un salut măcar?

- Nu ne-am gândit. Oricum, nu era important.

- Cum să nu fie important?!

Mi-a căutat privirea și a înțeles că un lucru plăcut poate fi uneori foarte important în lumea din care veneam. A schițat un zâmbet vinovat: *Așa trebuia?*

- Și spațiul? am mai îndrăznit.

- E o iluzie. Într-un punct...

- Știu -I-am întrerupt -,nu încap spațiul. Într-un punct încap orice, chiar și perfecțiunea; doar spațiul și timpul n-au loc, deși se găsesc în cantități infinite ca iluzie. Cum să-mi explic acest paradox?

- A! făcu el, ușurat. Simplu!

Și îmi contură pe loc, din nu știu ce material elastic cules instantaneu din văzduh, o Bandă Moebius.

- E doar un exemplu, mă avertiză, văzând cât de surprins rămăsesem de simplitatea ideii: Cel mai la îndemână exemplu de infinit într-un spațiu dat.

- Ca într-o reducere continuă a termenilor neasemenea!?

- Se poate spune și așa, zise îngăduitor. Se poate spune și așa.

Am vrut să-l întreb de regulile după care se pot reduce termenii neasemenea, însă am renunțat. La urma urmei de ce n-ar fi posibil? Numai fiindcă eu am fost învățat că altfel trebuie să se petreacă lucrurile? Am ridicat din umeri, înfrânt. Nimic din ce cunoșteam eu nu se mai potrivea aici.

Atunci el îmi prinse palma și-mi zise cu început de feroare:

- Vino cu mine, frate! Aici gândul și fapta sunt una, cum au fost dintru Începuturi.

desen de Elena-Liliana Fluture

Helen Dwyer

- IRLANDA -

Este membră fondatoare a Uniunii Scriitorilor cu sediul în sudul Dublinului și membră a Pen-ului din Irlanda.

2000-2008 - membră a Comitetului Executiv a Uniunii Scriitorilor din Irlanda.

2002-2006 - membră a Consiliului de Scriitori din Irlanda.

Mai 2007 - membră a Consiliului agenției irlandeze pentru autorizarea drepturilor de autor.

Martie 2008 - președinta Uniunii Scriitorilor din Irlanda.

În prezent realizează un program săptămânal de artă numit *Rimă și Rațiune*, difuzat de postul de radio "South FM" din Dublin. Este vorba de selectarea și interviuarea unor scriitori și poeți în legătură cu opera lor.

A publicat poezie și proză în Irlanda și Anglia și a câștigat premii în ambele țări. Opera ei a fost citită pe posturile de radio locale și naționale și înregistrată pe CD. Antologia care-i conține opera a ajuns pe locul trei în topul național al celor mai bine vândute cărți și a rămas în top timp de câteva luni.

Și-a citit poeziile în teatrele din Dublin în cadrul festivalurilor de poezie. Helen Dwyer s-a retras din Serviciul Civil, înainte de vreme, în 2001, unde a lucrat mulți ani la secția de management pentru protecția consumatorului, luând decizii în acest domeniu. În prezent finalizează un roman, o poveste despre maturizare, plasată ca acțiune în Dublin și Italia.

În România a fost de două ori, participând la două ediții consecutive (a XI-a, Galați-Brăila 2009 și a XII-a, Galați-Brăila-Buzău 2010) ale Festivalului Internațional de Poezie "*Serile de literatură ale revistei Antares*".

Absență

Pentru Lauren și Emmet Dwyer

Ea a plecat în grabă, fericită -
Pentru totdeauna.

Curând el și-a dat seama că absența ei
Era mai puternică decât fusese vreodată
prezența.

Camerele se umpleau încet cu gol
Și tăcere mai răsunătoare decât orice sunet.
El a simțit primul junghi de dor.
Până și parfumul ei dispăruse.

Țărâna

În memoria lui Gerard

Dimineața de după înmormântarea ta
Trezindu-mă din somnul întrerupt
Primul lucru văzut au fost ghețele mele.

Ploaia din acea zi înmuiase pământul
Pentru groparii tăi.
Tipic pentru tine să nu le dai de furcă.
Sper să-i pot ierta curând
Că așteptau acolo ca niște vulturi
Să-și termine treaba.

O femeie m-a luat de la mormântul tău,
Dar n-a putut să-mi ia și durerea.

Încerc să m-agăț de necredință -
E mult mai blândă decât adevărul.
Dar țărâna, țărâna de la tine
E încă lipită de ghețele mele.

Camera asta

În memoria mamei mele, May

În camera asta fără vedere
Noaptea par mai numeroase decât zilele.
Mărșăluiesc prin mintea ta
Precum soldații răniți
Întorcându-se de la bătălie -
Obosiți, însângerați, încă împovărați.

În camera asta fără vedere
Trecutul stă alături tine,
Viitorul este al altora.
În fiecare zi câini înfomețați
Îți rod oasele fără îndurare.

În camera asta fără vedere
Cu pași șovăielnici se insinuează
Lipsa demnității,
Umilința se strecoară
Cu tot ce nu mai poți face.
Afară, ei umblă prin ploaie,
Moșăie în autobuze în drum spre casă -
Fără să știe vreodată că sunt binecuvântați.

traduceri de Maria Veronica Anghel, Geanina Câșleanu, Oana Crăciunescu, Sânziana Mihalache și Liliana Ștefan

Helen Dwyer în recital la Buzău, iunie, 2010

Nicolae RĂDULESCU

Doamna în alb de la Noviodunum

Într-o zi frumoasă de vară, cu soare, cu lumină, cu liniște ne îndreptam cu „pasagerul” spre Noviodunum. Petrecusem, împreună cu familia, câteva zile la Sulina.

Deși poposisem la soare răsare pentru sfânta odihnă pe drept cuvenită, ne făcusem timp și pentru a vizita acele locuri prezentate aievea în cărțile lui Jean Bart.

Printre altele, am vizitat farul, bisericile diferitelor religii și culte, clădirea Comisiei Europene a Dunării, celebrele localuri din Europolis și mai ales cimitirul, pe care l-am supus unei riguroase radiografii etnografice.

O adevărată carte de enciclopedie a vremurilor trecute. Fiincă în cimitirul din Sulina „strigă prezent toate neamurile lumii!” Fără să exagerez, mărturisesc că eram prins în mrejele unei visări, mă urmărea gândul că vom descoperi și sanctuarul unde-și găsisse loc de odihnă frumoasa dar nefericita Evantia.

Dar Evantia, pagină de farmec a mitologiei Sulinei - parcă zeiță cosângeană cu eroul care-și găsisse odihna în Insula cea Albă¹, nu s-a prezentat la apel. O deziluzie pe care ce-i drept, o prevăzusem.

Așadar, ne aflam în drum spre casă. „Corabia” era supraetajată, astfel că de sus te desfătai privind acea apă limpede și lină, cufundată parcă, într-o baie de verdeată.

Parcă te aflai într-o zonă geografică cu climat dulce și cu vegetație luxuriantă- un adevărat paradis!

După ce am admirat frumusețea vie a paradisului verde, ne-am retras în salonul destul de întins și foarte puțin aglomerat. Domnea o pace absolută.

Fiica noastră, un pui de om de vreo 8 ani, rămăsese afară la balustradă să admire, încă, acea frescă a naturii care te fascina.

În acele momente s-a apropiat de fetișcană o doamnă - pe vremea aceea o tovarășă, care să fi avut 45-47 de ani. Se vedea că era o persoană cu ținută distinsă, cu educație și plină de demnitate, care-și conserva bine o parte a tinereții. Era îmbrăcată într-o rochie albă- imaculată.

Distinsei persoane i-a atras atenția ființa aceea liniștită, care scruta zarea și aduna în ochii ei mari frumusețea creată de Dumnezeu. Parcă împinsă de instinct, doamna în cauză a intrat în dialog cu fiica noastră. A întrebat-o unde merge. Aflând că va coborî la Noviodunum, persoana a devenit imediat deosebit de curioasă și interesată, mai ales că pe pieptul bluzei, copila purta sigla „CL.FL.MY”².

A întrebat-o dacă la Noviodunum, nu departe de monumentul eroilor, pe o străduță care urcă și are pe latura dreaptă o biserică, știe ea o casă în care se intră urcând o scară, cu un număr de trepte pe care nu-l mai ține minte, cu grădiniță, cu ogradă.

Fetișcana i-a răspuns foarte calm și sigur că ea cunoaște acea casă.

Doamna în Alb, parcă electrizată și încărcată de

emoție s-a interesat cine locuiește în casa despre care discutau.

- Acolo locuim noi, i-a răspuns fiica noastră.

- Daaa? A exclamat mirată Doamna în Alb și a continuat: dar părinții tăi, tatăl tău, cine este, cu ce se ocupă?

- Tatăl meu este directorul liceului din Noviodunum. Răspunsul a fost rostit calm și cu intonație de mătase, fapt pe care Doamna în Alb ni l-a relatat ulterior.

Surprinsă și plăcut impresionată, Doamna în Alb a îmbrățișat inofensiva ființă și a întrebat-o dacă părinții ei sunt pe vapor. Și a adus-o în cabină, unde ne aflam noi.

Până la Noviodunum mai aveam de zăbovit încă vreo trei-patru ore bune, așa că s-a convorbit cu intensitate, cu interes, cu multă sinceritate. De la început ne-a atras atenția faptul că distinsa doamnă folosea un ton șoptit, parcă de taină. Mai târziu aveam să înțelegem care este motivul acestui ton cvasiconspirativ.

În sfârșit, noua companionă de la noi multe lucruri nu avea de aflat. Câteva informații, totuși, i-am strecurat. Astfel, i-am explicat că am reușit printr-un sacrificiu să trecem clădirea în care locuim în patrimoniul Liceului, ceea ce ne-a permis să asigurăm renovarea și întreținerea imobilului, că incinta este funcțională pentru că s-a construit un garaj, un atelier, s-a introdus instalație pentru apă potabilă etc.

Ne-a mulțumit cu recunoștință pentru că nu am lăsat clădirea să intre în proces de degradare și s-a arătat fericită că locuința, casa de care o legau – spunea dumneaei, multiple fire sentimentale, peste care uitarea nu putea avea efect, se afla în bună conservare. Noi încă nu aflasem care erau acele multiple fire sentimentale care o legau de exoticul Noviodunum și nici cine este interlocutoarea noastră.

În continuare s-a interesat de vecinii locuinței apoi de mai toate fostele cadre didactice, desigur, înaintea tuturor de domnișoara Lelia Avrigeanu și de domnul Caloianu, care atunci se aflau încă în viață, de starea bisericii. Despre starea geamiei și a comunității turce etc. Dar cine era distinsa Doamnă în Alb? Ne-a explicat dumneaei.

Dânsa era nepoata proprietarilor casei - familia Pletealbe. Așadar, șoapta în care se exprima se datora faptului că vărul său, regizorul Paul Pletealbe „ne mai deranja” câteodată noaptea când ascultam postul de radio Europa Liberă, faptă socotită eretică în vremea aceea. Am înțeles că domnia sa era un fel de persona non grata în Noviodunum și că se temea să viziteze localitatea de care o ardea un dor profund și unde încă mai avea rude. După câte îmi amintesc se înrudea cu familia Nitrofan – doamna respectivă în vremea evocată lucrând la serviciul administrativ al liceului.

Mergând pe unda apei, adâncindu-ne în discuții, treptat am alunecat în păcatul frumos al construirii unui fel de comuniune sufletească pe fundalul căreia comunicarea a fost liberă, neîngrădită.

(continuare în pag. 10)

Ne-a povestit cum, copilă și adolescentă fiind, a locuit cu familia în Basarabia, la Reni, unde tatăl său era demnitar al statului și că – lucrând la primărie avea autoritate și influență, stări de fapt pe care le folosea în slujba comunității. De aceea era bine văzut, respectat și îndrăgit atât de români, cât și alogeni, cu care se afla în deplină armonie.

Exista la Reni, spunea Doamna în Alb, un nucleu foarte unit al notabililor, adică al slujbașilor de la primărie, ai bisericii, ai școlii, ai comercianților, ai gărilor fluvială și feroviară, ai militarilor, ai băncii, ai dispensarului uman etc. De-a lungul anilor nu fuseseră surprinse momente de fractură socială sau etnică între diferitele părți ale comunității, foarte apropiată și unită prin interese, prin sentimente de camaraderie, de integrare morală, de respect și întra-ajutorare, mai ales că existau și familii mixte. Era adevărat că mai străbătea peste vreme ecoul îndepărtat al acelei neliniști iscate de anul de foc 1924, în cadrul căreia se detașaseră alogeni. Totul părea însă, spunea dumneaei, de domeniul trecutului, că praful uitării acoperise acel sistem despre care nu-și mai amintea nimeni, sau poate că unii nu voiau să afle că nu se uitase totul.

În sânul comunității orășenești un rol însemnat îl jucau, cum era și firească, preotul român și cei trei feciori ai săi, foarte respectați în urbe, cu autoritate și cu multă influență. Unul dintre băieții preotului era învățător, foarte apreciat, mai ales că știa bine și limba rusă, fapt care-l ajuta să-i învețe pe copii. De aceea, multe lecții le făcea în limba rusă, ne spunea Doamna în Alb. De altfel, și preotul, în timpul liturghiei introducea unele versete în limba rusă, motivând că rusa este limbă sfântă.

Avea dumnealui o singură nemulțumire și anume că biserica noastră își rânduise, chiar din anul 1924 – ritualul după „calendarul papistaș”, cum îl numea dumnealui. Dar, părintele, un adevărat sfânt, foarte ascultat și respectat, pentru că-și păstora cu evlavie și dreaptă credință turma, de marile sărbători creștinești – de Crăciun, de Anul Nou, de Bobotează oficia slujba și pe rit pravoslavnic, desigur în limba rusă. În rest, la Reni, ne explica Doamna în Alb, totul se manifesta într-o singură suflare.

Până într-o zi, când - lovitură de trăsnet, la primărie și la Legiunea de Jandarmi a sosit vestea de necrezut – Basarabia intra în componența Imperiului de Răsărit! Administrația românească și toți locuitorii care doreau trebuiau să se îmbarce foarte urgent, cu puțin bagaj, pe mijloacele fluviale puse la dispoziție pentru a trece Dunărea, sau cu trenul tras deja la peron pentru a porni spre Galați.

Afluiam oamenii de pretutindeni, din oraș și din zonă, producându-se o adevărată stare de panică și de disperare. Ba, erau unii care nu se îndurau să-și abandoneze agoniseala de-o viață, să scindezeze familiii, dar teama de ciuma bolșevică era prea mare. Era ordin ferm să se bată în timp prelungit clopotele de la biserică dar preotul n-a permis, motivând că cei săraci rămân pe loc iar dumnealui are datoria să nu-l părăsească, ci doar să-l păstorească. Se petrecea

ceva ciudat cu preotul și cu fii săi. Sfinția sa a dat o altfel de alarmă și a concentrat rapid, chiar în curtea bisericii o anumită categorie de oameni, o gloată amorfă, mai mult alogeni, deosebit de receptivi, de parcă erau pregătiți pentru declanșarea evenimentului.

Gloata a devenit fulgerător irascibilă, violentă și plină de ostilitate față de cei care se pregăteau să treacă în Patrie. Făceau zarvă mare autointitulându-se „comitet de autoapărare”. Apoi turma, în frunte cu cel ce-o păstora și cu fiii acestuia, îmbrăcați în rubaște de mătase, cu brasarde roșii, cu chipiuri muscălești, cu flamuri bolșevice și cu portretul lui Stalin (în fond și el era preot de meserie), au ieșit în centrul civic făcând agitație împotriva imperialiștilor români și preamărind regimul bolșevic și pe marele conducător. Turma intrase în delir, spiritul gregar se dezlănțuise.

Familia Doamnei în Alb, surprinsă pe drumul care ducea la debarcader, prietenă cu familia preotului până în ziua precedentă, a fost agresată, insultată, jefuită, scuipată, umilită.

- Nici o milă față de asupritorii poporului moldovean! răcneau fiii preotului.

Vestea actelor samavolnice și de barbarie bolșevică ce arsese mocnit până în acea zi și care explodase în incendiu, a ajuns la compania de jandarmi aflată la debarcader. Soldații s-au întors pentru a-i proteja pe urgisiți. Dar preotul și ai lui au sărit la bătaie. Unul dintre feciorii lui a vrut să-i smulgă arma unui soldat, pe care l-a și lovit. Acesta, mai mult speriat, i-a spintecat pânțelele cu baioneta, dându-i intestinele afară. După ce s-au tras focuri de armă în aer, gloata s-a împrăștiat. Preotul a rămas, s-a aplecat înmărmurit asupra feciorului pe care l-a îmbrățișat. Dar acesta intrase deja în noaptea neagră a agoniei. A sosit în fugă și preoteasa care jelea, cu disperare, ca orice mamă care-și pierde feciorul drag.

Compania de jandarmi a făcut un fel de cordon, protejând evacuarea prăpădiților de imperialiști.

În jurul preotului și ai fiului care-și dădea sufletul s-a regrupat turma care până atunci, în mare taină, fusese activată și ținută în stare de iritare bolșevică.

Împreună cu distinsa doamnă am tras concluzia că era vorba de o gravă și regretabilă rătăcire, încheiată tragic și greu pedepsită de Dumnezeu. Doamna în Alb și-a amintit și ne-a povestit cum, după exod au revenit și s-au restabilit la Noviodunum unde-și avea obârșia, iar în toamna anului 1941 tatăl dumneaei a vizitat orășelul de peste Dunăre, unde a găsi totul schimbat în rău. Despre oameni și despre faptele acestora a primit informații de la niște fini rămași în localitate.

După plecarea din vara lui 1940 a urmat o adevărată urgie, pe de o parte răfuieli și jafuri, pe de altă parte manifestații bolșevice. Astfel, înmormântarea tânărului „căzut în luptă” s-a transformat într-o manifestație antiimperialistă, s-au ținut cuvântări, s-au lansat amenințări, s-au făcut jurăminte.

(continuare în pag. 11)

În sfârșit, au fost alese organele provizorii de conducere din care făcea parte și preotul. Apoi, la începutul lui iulie (6 iulie, n.n.) conducerea a luat parte la marea manifestație de la Chișinău, unde s-a desfășurat parada Armatei Roșii. Veniseră zile bune în care se sorbea „vin de ambră” din cupa victoriei.

Dar, minunile n-au ținut mult, fiindcă la 2 august 1940 Bugeacul, adică sudul Basarabiei, a intrat în componența Ucrainei. S-au ales noile organe de conducere din care preotul nu mai făcea parte. Apoi s-a aplicat noua legislație bolșevică, în virtutea căreia a fost declarat culac și din câte aflase, fusese urcat în vestita dar temuta „mașină neagră” și trimis, se presupunea, dincolo de Urali unde, ce-i drept, existau mase întinse de suflete creștinești care aveau nevoie de preoți. Nu s-a mai auzit nimic despre el. Doamna în Alb, deosebit de fluidă în vorbire, aproape că nu s-a oprit din povestirea acelor trăiri deosebit de triste. Întreaga epopee a curs ca apa Dunării. Am constatat continuu că din sufletul său zbuclumit străbătea și-i marca chipul o tristețe împinsă până la suferință.

Am intrat și eu în dialog. M-am interesat dacă preotul din poveste slujea la biserica din Reni dinainte de 1917 și mi-a răspuns afirmativ. Mi-a mai completat apoi că în parohia respectivă Țara trimisese, în timp, mai mulți preoți, dar nici unul n-a putut conviețui și conlucra cu preotul veteran.

Mi-am exprimat opinia că în relațiile dintre oameni apar câteodată și sentimente negative, de natură politică, mai ales, care pot degenera în ură și vrăjmășie.

Doamna mi-a replicat că povestea de la Reni era de natură inversă, pe care avea s-o deslușească mai târziu, la Noviodunum. Era vorba de invidie și pofta de supremație, de sentimente și scopuri care nu puteau fi împlinite decât prin luptă politică vulgară, împinsă până la eludarea însușirilor de omenie.

- Dar ce s-a întâmplat la Noviodunum_ am întrebat curios.

- Domnule, după fuga de la Reni, familia mea a revenit la Noviodunum, unde ne era obârșia. Treptat, treptat am găsit liniștea atât de necesară deși gândul și imaginația, adesea, treceau peste fluviu, în partea opusă. O parte a sufletului meu rămăsese acolo. Ba, chiar odată s-a petrecut o întâmplare nostimă – un cârd de găște a trecut Dunărea, la noi. Ne-a cuprins nostalgia, le-am primit cu dragoste. Împreună cu colegii mei am prins o găscă și i-am legat de gât un plic din piele, prin care transmiteam binețe acelor din Aliobrix.

Eu, atunci am fost străfulgerat de un gând frumos. Să declanșez o campanie de corespondență între elevii din Noviodunum și cei din Aliobrix. Prima a scris fiica noastră și a intrat în comunicare cu fiica unui profesor. Se numea Liuda, avea o soră la Kiev, învățase alfabetul latin la orele de limba franceză. Se cunoștea că nu se exprima ușor în limba străbună, deoarece conținutul nu evolua în narațiune. Această realitate reieșea și din cuprinsul celorlalte scrisori. De aceea am propus diriginților să intensificăm campania de corespondență. Așa s-a făcut că zilnic sosea la Liceu o mulțime de scrisori.

În sfârșit, Doamna în Alb și-a transferat povestirea la Noviodunum, Venise vremea când bolșevismul se revărsa și asupra patriei noastre. Și a început campania de colectivizare în fața căreia țărani au opus rezistență și chiar au ripostat în localitățile nord dobrogene.

A urmat represiunea, operă condusă cu fermitate de o căpetenie a Partidului, care a ordonat arestări. Printre victime s-a aflat și un suflet drag al Doamnei în Alb, deși acel suflet nu avea nici o legătură cu răzmerița, mai ales că știa bine cum reacționau bolșevicii. Pe când erau duși, doi câte doi de câte un ofițer de securitate, acesta le-a destăinuit numele celor doi delatori care întocmiseră listele. Învățătorul Sechila, cu care făcea pereche, a cerut să se facă o confruntare.

Din întâmplare, peste ani, am avut datoria ca pe unul dintre cei doi sicofanți să-l conduc pe drumul fără întoarcere. Eram împreună cu învățătorul Sechila, care spunea cu o intonație ridicată că în acel moment i-a iertat toate păcatele. Al doilea trădător, de fapt Talpa Iadului. Ridicat în rang, a dus o viață dulce încă multă vreme.

Știri despre cele întâmplate am mai obținut și din alte surse. Astfel, am aflat că o tânără învățătoare a fost poftită să-i conducă pe securiști cu înfățișarea pașnică și elegantă la clasa unde oficia învățătorul Sechila. Acesta se afla în mijlocul elevilor săi, aplecat să-i îndrume și să le lumineze sufletele.

N-a mai apucat să-și termine lecția!

Prin forța destinului, în anii următori, tânăra învățătoare și-a continuat activitatea într-o localitate din România. Un fel de insulă a sclavilor!

Și dumneaei, suflet sensibil și nobil, l-a rugat pe unul dintre ofițerii „S.S.” (Securitatea Statului, n.n.) să-i destăinuie dacă colegul său mai vârstnic și ceilalți urgisiți se află în lagăr. De bună seamă, voia să ducă vești familiilor atât de îngrijorate. Pe un ton extrem de amical și convingător, temnicerul a liniștit-o comunicându-i că sigur nu se află acolo, că n-a auzit de numele lor.

Dar, la scurt timp, în primăvara anului 1962 s-a încheiat colectivizarea agriculturii și autoritățile comuniste, în anul 1964, au emis un act de clemență. După șapte ani de cumplită opresiune, învățătorul Sechila a fost eliberat. Ofițerul temnicer i-a comunicat tinerei învățătoare că deținutul despre care cerea informații a plecat acasă.

Supremă, fericită surpriză!

Așa cum am mai relatat, drept răsplată, fostul deținut l-a iertat pe cel care l-a trimis la temniță și – ca o încununare a sufletului său creștin, l-a condus pe drumul fără de întoarcere.

Trista epopee apare ca o punere în scenă a conflictului dramatic dintre nemuritorii Jean Valjean și Javert, personaje însuflețite și oferite ca model posterității de geniul lui Victor Hugo.

Reîntorcându-ne la evocarea întâlnirii cu Doamna în Alb, mi-amintesc că, atunci când convorbirea se apropia de sfârșit, i-am adresat invitația de a fi câteva zile oaspetele nostru în orașelul de care o legau acele resorturi nevăzute,

(continuare în pag. 12)

nedestăinuite. Nu mi-a răspuns printr-un refuz, ci mi-a explicat că i-ar fi imposibil să mai calce pe frumoasele cărări ale tinereții.

Parcă uimit de trista epopee expusă de Doamna în Alb, nu mi-a venit nici ideea s-o rog să-mi comunice adresa. Din discuție aflasem doar că locuiește în Sibiu. Oricum, lecția de viață pe care mi-a prezentat-o Doamna în Alb mi-a fost spre luare aminte!

Între timp, „corabia” s-a apropiat de Noviodunum și ne-am luat rămas bun. Doamna în Alb avea ochii în lacrimi. Ne-a condus, fixându-și locul la balustrada navei de unde avea orizont deschis către debarcader și spre frumosul și exoticul Noviodunum. Apoi nava a fluierat prelung și a pornit. Doamna în Alb care rămăsese fixată de balustradă, ridicată în vârful picioarelor, agita mâna în semn de adio. Din ce în ce contururile sale se transfigurau și aveam senzația că spre orizontul îndepărtat corabia ducea acea ființă căreia i-a dat viață Jean Bart – frumoasa, dar nefericita Evantia.

Ne-am trezit din visare și am pornit încet și tăcut spre casă. Ne întorceam din concediu parcă mai obosiți, cu sufletul încărcat și marcat de trista epopee.

Peste ani am adunat date, știri nu numai despre orașelul Reni ci despre întreaga Basarabie. Sunt în măsură, acum, să redau informații apărute în literatura istorică.

Astfel, despre Reni se dă de știre că atunci când a pornit ultima navă spre Patrie au fost împușcați doi marinari români. Au urmat încăierări sângeroase, ca de altfel în întreaga Basarabie, de aceea Armata a IV-a a primit ordin să ia măsuri de protejare a populației. Pe linia strategică Reni-Galați acționa Regimentul 46 infanterie, care a fost atacat de alogenii bolșevizați.

Unitatea a ripostat și – cităm: „La Reni au fost incidente grave...între evreii, care împușcaseră doi marinari români și autoritățile militare românești. Evreii purtau brasarde roșii. Au fost împușcați 15-20 teroriști...evrei comuniști”.

Literatura istorică descrie și marea manifestație care a avut loc în ziua de 6 iulie 1940 la Chișinău, la care a participat și Comitetul Provizoriu de la Reni.

La manifestație, din partea Moscovei au participat Hrușciiov, Mehliș – călăul Basarabiei și mareșalul Timoșenko, ucrainean din sudul Basarabiei, localitatea Furmanca, apropiat al lui Stalin din vremea războiului civil, avansat la gradul de mareșal cu trei zile înainte, comandant al trupelor sovietice care, la 17 septembrie 1939 au invadat partea de est a Poloniei, comandant al trupelor care la 19 noiembrie 1939 au declanșat războiul – fără glorie, împotriva Finlandei, comisar al apărării (ministru) în anii 1940-1941, comandant al grupului de armate care în toamna anului 1941 apărau Moscova, înlocuit în octombrie 1941 cu un comandant mai capabil – generalul Gh. C. Jukov. Este știut că marii comandanți ruși fuseseră executați în anii 1937-1938 din ordinul lui Stalin.

La tribună, în spatele mareșalului, se afla fratele său, țăran analfabet din Furmanca. Scopul? Propagandă în favoarea regimului sovietic și împotriva României. Evident - antiteză propagandistică bolșevică. La marea demonstrație au fost prezente toate comitetele bolșevice din orașe și reprezentanții tuturor etniilor, evident – cea românească fiind pusă în stare de

inferioritate.

Au defilat batalioane ale Armatei Roșii, apoi un batalion al NKVD-ului (KGB) și...un batalion SS Totenkoph (cap de mort) care se afla în schimb de experiență, prevăzându-se în program și vizitarea unor gulaguri. Știrea a fost transmisă de un activist evreu, aflat la tribuna oficială, care spumega de furie! Detașamentele SS Totenkoph, care formau și cordoane de onoare împreună cu camarazii din NKVD erau echipate în elegantele și vestitele uniforme „Musfarbe” (culoarea șoarecelui) – precizează literatura istorică.

Și cine erau cei care defilau la brățete cu soldații SS?...!!

Simplu – erau acei alogeni care mai fac și astăzi gura mare, din America până dincolo de Prut.

Aceasta a fost povestea Doamnei în Alb de la Noviodunum.

***

O știre de ultim moment vine să confirme realitatea petrecută la Reni, în vara anului 1940. Ne referim la epopeea românului Radu Popa, transmisă marți, 25 februarie 2003, la emisiunea TV „Cu ochii-n patru”.

În episodul intitulat „Românii din Siberia”, Radu Popa – alias Rodion Popov, evident nume de acoperire rusească, a povestit drama vieții familiei sale deportată din Reni în vara anului 1940 și risipită în întinderea nesfârșitului imperiu.

Astfel, tatăl povestitorului a fost dus dincolo de cercul polar, în celebrul lagăr de la Vorkuta (celebritate de tristă memorie), unde și-a găsit moartea. Ceilalți componenți ai familiei au fost duși peste Urali. „Rodion Popov” – devenit inginer cercetător, a lucrat în laboratoarele de înaltă tehnologie strategică din regiunea Uralilor apoi, în vremea lui Elțin a ajuns chiar deputat în Duma de Stat a Rusiei. Mama sa însă, niciodată n-a uitat că era româncă, simțire pe care a cultivat-o și în cugetul apropiaților dumneai. Ea și-a exprimat dorința ca, după moarte, cenușa sa să-i fie depusă la Galați, în mormântul tatălui său.

Dar când românul din Urali a ajuns cu urna sacră la Galați, n-a mai găsit mormântul bunicului. Fusese vândut! S-a întors în străfundurile Rusiei unde, într-un cimitir atât de îndepărtat și de străin, a așezat cu durere resturile pământești ale mamei sale. N-a putut să îndeplinească dorința sfântă a aceleia care-i dăduse suflet românesc.

Desigur, cazul Radu Popa este simbolic dar și reprezentativ. Fiindcă pe pământ nu mai există un neam atât de urgisit ca cel al basarabenilor, parte de sânge a poporului român. Ce blestem a căzut asupra acestui pământ românesc numit Basarabia, blestem care a fost și mai este atât de chinător? Vorba basarabeianului poet Dumitru Matcovski: „Trecută prin foc și prin sabie,/ Furată, vândută mereu,/ Ești floare de dor Basarabie,/ Ești lacrima neamului meu!”.

(continuare în pag. 30)

Maria CĂLIN

Când tăcerea vorbește

Culiță este prietenul meu și este rus. Nu-l cheamă Culiță și nici rus nu prea este. Îl cheamă Colea. Colea Nichita Nichitovici. Ce nume mai era și asta am priceput mai greu, abia după ce am auzit-o pe mama că peste drum s-a mutat o familie de ruși. Nici ruși nu știam ce-s ăia, îi asociaz în mintea mea de copil cu niște oameni roșii, așa cum eram noi după ce veneam vara de la Siret. Am stat cu orele, privind printre ulucii grădinii doar-doar voi vedea cum arată oamenii roșii. M-am tot învârtit pe lângă casa lor, poate voi vedea ceva, deși aveam șanse puține să zăresc ceva dincolo de gardul înalt îmbrăcat în iederă bogată. Auzeam uneori o voce răstită de bărbat ce spunea ceva într-o limbă neînțeleasă de mine, un plâns de copil, un glas blând de femeie, apoi liniște. Cel mai mult mă intriga cântecul ce se auzea uneori seara. Un cântec lent, duios și trist, plutea pe deasupra grădinii noastre, făcând să amuțească totul în jur. De fiecare dată tata spunea cu obidă: "Iar s-a îmbătat rusul!". Curiozitatea mea creștea, alimentată seară de seară de vorbele șoptite ale vecinilor strânși pe banca de la poartă. Vorbe ciudate, fără vreun înțeles: "tătucă", "spion", "exil", "testament", "cazac", îmi făceau închipuirea să zboare într-o țară fantastică, despre care trebuia să aflu cu orice preț. Și am aflat într-o zi, când în curtea noastră a aterizat o minge mare, albastră, cu cercuri albe. La puțin timp, la poarta noastră bătu un ciudat de băiat cu părul blond ce-i stătea în toate direcțiile, cu ochi mari, albaștri, ce luminau o față rotundă, plină de pistrii risipiți printre semnele de vărsat de vânt. A spus un "bună ziua" timid, apoi s-a recomandat ca un om mare: "Eu sunt Colea". Mirată de ce-mi spunea, așa ca de prima dată, i-am răspuns: "Eu sunt aici, dacă tu ești colea". Apoi, ca o moară neoprită a început să turuie: că este din Vaporojani, că mama lui este de aici, de pe malul Dunării, că tatăl lui este rus, că au fugit de sărăcie, că au venit din Rusia pentru că au primit casa de vis-a-vis moștenire de la unchiul său, că are cea mai frumoasă și bună mamă, că tatăl său își cumpără multă vodcă pentru că îi este dor de casă și de pământul lui din stepa rusească... că după ce bea devine rău și-o pune pe mama lui să cânte balade rusești. Și-i cântă, și tot îi cântă mama lui până ce termină el toată sticla și adoarme cu capul pe masă. Toate astea mi le-a spus în numai câteva minute, aproape fără să respire, în timp ce eu nu mă mai săturam să privesc... un rus.

Nici pomeneală de copil roșu, era ca toți copiii de pe strada noastră, poate doar puțin mai necăjit. Din ziua aceea am devenit prieteni nedespărțiți în bune și-n rele. Nu puteam să-i spun Colea fără să mă bufnească râsul, așa că i-am spus... Culiță. Îmi suna mai românește, mai apropiat mie.

Întro zi tatăl lui nu și-a mai ridicat capul de pe masă, a adormit de tot, rămânând nemișcat lângă sticla de vodcă golită pe jumătate. În ziua aceea Culiță nu a mai vorbit cu mine, stătea și privea în gol, în timp ce lacrimi grele se înșirau pe obraz ca mărgelile. M-am așezat lângă el și am tăcut și eu, speriată că prietenul meu a amuțit. Gândul acesta și tristețea lui a făcut ca și pe obrajii mei să apară lacrimi amare. Eram doi copii pe o bancă ce plângeau în tăcere. Într-un târziu s-a ridicat tăcut și s-a îndreptat cu mers de bătran înspre casă, nu înainte de a-mi spune: "Ai grijă, am să mă întorc!".

Eram bucuroasă, Culiță nu era mut. I-am dăruit printre lacrimi un zâmbet. Eram tristă, Colea pleca cu mama lui să-și îngroape tatăl în Rusia, cea care îl omorâse cu dorul de ea. Adeseori îmi era dor de el și îi dăruiam câte o lacrimă, privind poarta încuiată la casa de peste drum. S-a întors tot într-o zi tristă. Tatăl meu plecase și el pentru totdeauna. Și unde puteam mai bine, decât pe banca de la poartă să-mi plâng durerea? De data asta eu eram cea ce nu vroia să vorbească cu nimeni. Culiță s-a așezat lângă mine și mi-a spus "Eu sunt Colea". I-am răspuns, cu un zâmbet printre lacrimi: "Eu sunt tot aici, dacă tu ești colea!".

Delia, îngerul păzitor

Pe panglica de asfalt a șoselei camionul își trimitea lumina farurilor destrămand noaptea în zeci de umbre ce rămâneau în urmă dansând parcă printre picăturile de ploaie. Era obosit Alex, abia apucase să ațipească în parcare a unei benzinării, când a sunat telefonul. Cu un ton ce părea să nu aibă nimic bun în el, patronul i-a reamintit că este în întârziere... că nu e în grafic... că mâine nu va intra în concediu dacă nu livrează marfa la timp. A închis telefonul oftând, și-a aprins o țigară și a pornit prin ploaia câinească la drum. Ce rost avea să-i spună că nu poate merge cu viteză, că e noapte, că este și el om și trebuie să doarmă. Pauza după patru ore de mers este doar pe hârtie, ei trebuie să meargă non-stop dacă se poate. Oricum, acum este și el mai grăbit ca oricând. E ultima zi de muncă, apoi va urma un drum de plăcere, un drum în care doar nerăbdarea de a-și ține fetița în brațe l-ar mai putea grăbi. Mâine, pe seară, Spania va fi un vis urât. Delia, care acum îi zâmbește din poza de pe bord, îi va zâmbi aievea, își va lipi obrăjorul cald de fața lui și-l va întreba ca de fiecare dată când îl vede: "Nu-i așa că nu mai pleci, tati?".

(continuare în pag. 29)

Luca CIPOLLA - Italia

Sono ortica tra le messi
 ove un peso languido non mi cinge;
 sono sabbia sul selciato
 che un carro solca al cavalcare;
 pelle ruvida al ritorno
 dove il sole è fiele e punisce le mie membra;
 ma penso a quella pietra svellersi al contrasto
 per il troppo ostro,
 per il grande astro.

...ed era frontiera,
 era rugiada di terra fertile...
 il fiume già spezzava le mie illusioni
 e l'ovest si stagiava in lontananza
 dove le prime alture carpatiche mi parlavano di casa...
 l'estate era lontana,
 ma di quella terra e di quei sassi
 avrei ancora spezzato le mani..
 restano i ricordi
 e qualche giorno in più
 regalato al tempo che scorre.

Son questi i giorni che separano dal nulla
 e ammorbiscono l'anima d'acqua
 che scorre e ripercorre
 uguali rive di legno e pietra...
 fino a incontrare te.

Forse una virgola nel libro del tempo,
 un entusiasmo sfiorato da poco,
 riposto in quell'angolo segreto di strada...
 Forse la luna, la strada, le luci
 dai colli vivaci che chiamano piano...
 Forse pensarci, il contrasto
 che dal passato chiama
 come un'eco...
 e sperare, ancora e sempre.

Tramonto

Semplice come un abbandono,
 allettante come un richiamo,
 musa di canti vespertini,
 nobile certezza,
 elementare transitorietà,
 spiga di grano a maggio,
 rosa purpurea, fiore di loto,
 risonanza armonica di celesti crini
 fulvo-crèmisi...
 Il cielo si spegne,
 la terra giace
 nel sapore arcigno di fine giornata
 e tu, cullata dall'incanto,
 sogni, amica mia.

Traducere în limba română de Luca Cipolla

Sunt urzica dintr-o recoltă
 ce durerea lăncedă nu o cuprinde;
 sunt nisip pe dalele
 pe care un car îl brăzdează în trecerea sa;
 piele aspră la întoarcere
 unde soarele este fier și pedepsește membrele mele;
 dar mă gândesc la acea piatră smulgându-se contrastului
 din cauza vântului,
 pentru marele astru.

...și era frontiera,
 era roua de pământ fertil...
 râul frângea deja iluziile mele
 și vestul se reliefa în depărtare
 unde primele piscuri carpatiche îmi vorbeau de acasă...
 vara era departe,
 dar de acel pământ și de acele pietre
 mi-aș fi zdrobit în continuare mâinile...
 rămân amintirile
 și câteva zile în plus
 dăruite timpului care se scurge.

Acestea sunt zilele care separă de nimic
 și îmblânzesc sufletul de apă
 care curge și tot curge
 maluri egale de lemn și piatră...
 până să te întâlnesc pe tine.

Poate o virgulă în cartea timpului,
 un entuziasm atins de puțin,
 repus în acel colț secret de stradă...
 Poate luna, strada, luminile
 de pe colinele vii care cheamă încet...
 Poate a gândi la acestea, contrastul
 care din trecut cheamă
 ca un ecou...
 și încă a mai spera, mereu.

Apus

Simplu ca un abandon,
 ademenitor ca o chemare,
 muza cântecelor de vecernie,
 nobila certitudine,
 elementara vremelnicie,
 spic de grâu în mai,
 trandafir purpuriu, floare de lotus,
 rezonanța armonioasă a celestului păr de cal
 blond-carmaz...
 Cerul se stinge,
 pământul zace
 în aspra savoare a sfârșitului de zi
 și tu, legănată de vrajă,
 visezi, amica mea.

Tania NICOLESCU

**Călătorie spre ieri
- Valeriu Imbir -**

Născut la 29 mai 1951 la Săveni - Botoșani, a absolvit Facultatea de horticultura din Iași și a lucrat în podgoria Sarica Niculițel - Tulcea. Debutază în 1967 în "Zori noi" din Suceava, colaborează la ziare și reviste literare, este prezent în culegeri locale de poezie din Botoșani, Suceava, Iași și centrale: "Editura tineretului" și "Tineri poeți" 1969. Apare în volumele: "Călătorie spre ieri" - Editura Opinia, Iași, 1993, "Urme pe nisip", Editura Columna, Bacău, 1993, "Focul rece" - Editura Axa, Botoșani, 1996, "Jarul din palmă" - Editura Macarie - Târgoviște, 1999. Prezență discretă în peisajul nord-dobrogean, Valeriu Imbir s-a stins după o suferință de aproape un deceniu, lăsând în urma sa poeziile - piese de puzzle delicat șlefuite din îmbinarea cărora transpare imaginea sufletului celui ce-a fost capabil să pășească în vârful picioarelor în fața Creației - natura - al cărei cer albastru "cu mai multe ferestre / deschise către cineva / și către undeva / ne ostenește iarăși / ruga de azi și de mâine" și să descopere în inima sa: "rostul adevărat / al culorilor / într-un tablou / de timp nesfârșit". Cu înțelepciunea omului spiritualizat, nu se revoltă atunci când "aproape ireal / răul ne acoperă / cu ochelari negri / rotund orizontul" iar "mâine, se pare / că nu mai există / nici poimâine / zi însorită" și când: "suntem îngropați / în noroiul disperării / se prelinge / peste tot înăcrindu-ne / fiecare gând / fiecare pas", și cu un zâmbet își amintește mereu faptul că: "mai e însă / o rază de trecând peste umăr / o singură rază / puterea s-o luăm de la capăt". Pentru că, spune poetul, transmițându-ne crezul său: "numai suflet lângă suflet / e speranța / și liniștea noastră... Dumnezeu ne-ajute / numai dacă ne iubim deplin". Pentru că puterea de a iubi, pare să spună poetul, este rostul uitat al omenirii.

Drum bun

dacă vântul ar bate,
nebun și îndărătnic,
după semnul pe care-l fac
unul sau celălalt,
bunul sau răul
din noi

dacă ne-ar acoperi
pământul
după cum și-ar dori
cei ruginiți de venin
și invidie;

tot ne-am descoperi
unul pe celălalt
grăbiți să ne spunem adio
să ne bârfim
frumos și înțelept
îmbrățișările
îți place vād,
mocirla secolului
și minciuna savantă

ei, eu am să mă opresc aici
am obosit,
vântul bate doar cum vrea Dumnezeu
drum bun.

Numărătoare

nu atunci când mama
mi-a deschis
cartea luminii
și nu atunci
când am făcut
primul pas cu stângul,
cu gândul stâng vreau să spun

nu atunci
când am îngenunchiat
prima dată
la sfârșit de zi înnorat

și nu atunci când
am putut să mă ridic,
până aici ochi nefericiți,
până aici

nu atunci când
albe s-au ales culorile
și înțelept ne-am oprit
la umbra amintirilor
și nu atunci când
reușeam să cuprind
întreagă făptura nopții
de lângă mine

m-am născut odată
cu privirile tale
cu pașii și șoaptele
odată cu
necuprinsul lor,
cu nesfârșitul lor.

Singur

singur
am hotărât să exist
singur aici

nu pentru că
dintre toți
în jurul meu
a rămas ocrotitoare
doar aripa
absentă a zăpezilor

ci pentru că
vreau să-mi număr
clipele fericite
și ceva dintre îngerii
condamnați să-și caute
semenii
singuri.

(continuare în pag. 16)

Mai trebuie un ceas

mai trebuie un ceas
să-mi adoarmă obosit
de atâta drum
și mărul din fața casei
părintești
cu rădăcinile înfipte
în vise

mai trebuie un ceas
să fiu rudă de sânge
cu noul loc de iubire
șerpuind putred

voi asfinți astfel
și astăzi
ca și ieri
într-o nedescoperită
cumpană de fântână.

Gândul

ocrotitor e numai
gândul la Dumnezeu
pe pământ
pasul șovăie și nimeni
nu-l sprijină

să-l vadă nimeni
nu are răbdare
lângă semneul tău
egoist și indiferent

aici si oriunde aiurea
ocrotitor
e numai gândul
la Dumnezeu.

Am plecat

am murit
așa precum am plecat
cu înca un pas în necunoscut
fără glas
să pot da viață gândului negând

am plecat
precum am murit
ca o răsuflare topită
într-o flacăra
cerșetor pe o piatră amară

am plecat
precum am murit
încalzind în palme
țărâna de-acasă.

Mirare dulce

mirare dulce
cu ochii parcă adulmecând
aburul așteptării

mirare dulce
cu tremurul mâinii căutând
cerul
inimii mele

cu o mirare dulce
să ne prindem de mâini
și să ne ascundem
acolo unde nimeni
nu ne poate număra
ezitățile

cum iar mirare dulce
te-aș duce pe după umeri
ca pe o noapte de mai
undeva departe
într-un așternut de ape
nesfârșit.

Învins

e necesar să recunosc că acum
sunt învins în această bătălie
sau mai multe
de fapt nici n-am făcut o socoteală

învingătorul n-a folosit armele
care sunt, desigur, de mai multe feluri
dar n-au fost aici mânuite
nu-mi recunosc însă războiul
care ar fi putut continua
se vede inaccesibil podul
ce leagă suflet de suflet
sau neputința speranța aceea
acum de împlinit

sunt, bunule Dumnezeu
învins
aici între hotarele
lumii – de-aici
n-am altunde să-mi odihnesc asfințitul
e acum, e aici
sunt deci învins.

Tania NICOLESCU

**De la călător la ghid
- dialog cu Sofia Vrabie -**

I-am remarcat întâi prezența - nelipsită - de la manifestările culturale la care participam. O siluetă firavă, de copil, care aproape că se făcea nevăzută ghemuindu-se în scaun, mereu tăcută, dar cu o privire ageră căreia părea să nu-i scape nimic. Apoi am început să o recunosc și pe stradă, mergând grăbită și cu tonusul omului care are o țintă de atins; altfel decât eram obișnuită să văd că merg vârstnicii, cu pași șovăitori împiedicați în ochiurile năvodului de dorințe ambivalente. Și mai era ceva, privirea; avea în ea acea lumină, care-mi spunea că omul de dincolo de ea este viu cu adevărat. Și mi-am dorit să o cunosc și să vorbesc cu cea a cărei simplă prezență părea să aducă cu ea sentimentul stenic, că viața poate fi trăită până la capăt cu demnitate, curaj și cu bucuria de a te simți viu. Astfel am cunoscut-o pe Sofia Vrabie.

Născută în 1928 la Lugoj, a absolvit Facultatea de Biologie la Cluj și a ales pentru repartiție județul Tulcea, în care o chemase o colegă care îi spusese că se caută specialiști și că în București ar putea urma un curs de specializare în malarie la Institutul Cantacuzino. Însă între timp, a aflat că postul pe care și-l dorea în județul Tulcea trebuia să fie ocupat de altcineva, așa că a acceptat până la urmă un post la Corabia, unde odată ajunsă i s-a spus mai în glumă, mai în serios că cine bea apă din Dunăre nu mai pleacă de acolo. Și...a băut, că nu era alta. Soarta însă a hotărât altfel și a făcut ca persoana care trebuia să ocupe postul pe care-l vizase inițial să rămână în altă localitate și astfel a ajuns în județul Tulcea, la Babadag, acolo unde își dorise atât de mult. Se spune că e bine uneori să te temi de ce-ți dorești. Când a ajuns în Babadag, i-a venit să plângă; Corabia, era un mic orașel în comparație cu Babadagul. Acolo în Corabia, doctorul stațiunii în care lucrase, era un mic gospodar și în fiecare dimineață culegea din grădina stațiunii trandafiri proaspeți și-i puneau pentru ea și colega sa pe masa din laborator. Pe când Babadagul...

Sofia Vrabie - Mă încântase la început denumirea care suna ca în "O mie și una de nopți" dar când în 1958 am coborât din tren, am fost așteptată cu căruța de nea Păsărică, care m-a dus pe niște străduțe înguste și întortochiate, pline de hârtoape și bolovăniș, cu căsuțe ca vai de ele și-mi amintesc de un chioșc vopsit în portocaliu dar atât de prăfuit încât nuanța rezultată era jalnică, lângă care stăteau niște bărbați așezați pe vine și care atunci când i-am întrebat ceva s-au privit între ei lung și nu au răspuns nimic. Am plecat mai departe căutându-mi o gazdă și după ce mi-am găsit-o, am ieșit la marginea orașului să mă plimb și am zărit pierdute prin iarba înaltă, imortelele. Asta mi-a dat atunci curaj; mi-am spus că dacă ele au rezistat, voi rezista și eu. M-a ajutat mult și dr. Tudor George, care înființase primul laborator de parazitologie din județ și cum știam să fac fotografii, m-a trimis la București de unde am adus un aparat de fotografiat german, perfor mant pentru acele vremuri. Am avut mereu ceva nou de învățat. Lucram nu doar parazitologie

în care eram specializată ci și ceea ce era nevoie, făceam teren iarna în Deltă, îmi adunam cărțile de specialitate - mai rare în acele vremuri - am studiat speciile de tăuni descoperind una nouă, am studiat predatorii, care stricau alimentele, miologia, leptospiroza...Nu m-am gândit să mă întorc acasă, pentru că m-am simțit bine în această zonă, în care am descoperit atâtea lucruri interesante. De căsătorit, nu, nu m-am căsătorit pentru ca nu am vrut să depind de nimeni, am vrut să fiu liberă ca vântul, să pot pleca atunci când doresc.

Tania Nicolescu - Spuneți că nu v-ați căsătorit pentru v-ați dorit să fiți liberă ca vântul. Să înțeleg că în relațiile pe care le-ați avut, ați simțit cumva o îngrădire a acestei libertăți?

SV - Nu. N-ai putea spune asta. Însă am un simț al observației foarte dezvoltat și nu trebuia să experimentez eu...Am învățat din experiența altora.

TN - Mulți spun că este tare greu să fii singur.

VS - Totul este să știi să-ți folosești anii dați.

Când m-am pensionat, nu m-am bucurat; mi-a fost teamă la început, pentru că atât timp cât fusesem în serviciu aveam mereu ceva de făcut, ori la pensie te simți cumva la marginea societății, parcă inutilă, nebăgată în seamă. Aș fi vrut să mai lucrez, dar locul meu era așteptat cu multă nerăbdare de alții. Așa că întâi am făcut un curs de ghizi și o perioadă am cutreierat țările, inclusiv China, însă cum meseria de ghid implica și alte răspunderi de ordin administrativ, bani, chitanțe, lucru care nu mi-a plăcut, am renunțat pentru că mă obosea. Observând că cei care veneau în Tulcea, coborau la gară și singura întrebare pe care o puneau era aceea legată de locul din care pot lua vaporul spre Deltă, mi-a părut rău că nu înceacă să vadă puțin orașul, așa că m-am hotărât să fac un ghid al Tulcei. Tocmai prin acea perioadă citeam prin ziare despre alpiniști români care urcaseră pe Himalaia și a căror expediție se sfârșise acolo. Mă miram în sinea mea, că oamenii care habar n-aveau de frumusețea munților noștri, de exemplu munții Macinului... atât de frumoși, făcuți parcă pentru toate vârstele, își lasă oasele pe munți străini.

Eu am ajuns aici colaborând cu cei de la Grădina Botanică a orașului. Cu ei am fost în excursii în munții Macinului. Dar, ca să fac Ghidul Tulcei a fost nevoie să învăț și după pensionare, să merg la Biblioteca Județeană - m-a orientat Kiss Botond de la Institutul Deltei Dunării - să citesc. El mi-a vorbit de Generalul M. D. Ionescu care și-a spus Dobrogeanul și care venind ca geograf după realipirea Dobrogei, a descris atât de bine munții Macinului... Când m-am dus, bibliotecara era încă în maternitate. După un timp, pe când tocmai îmi mai aducea niște cărți necesare documentării pentru alcătuirea ghidului, i-am spus că timpul trece atât de plăcut, încât nici nu mi-am dat seama că au trecut deja trei ani; și m-a corectat spunându-mi că atunci când am venit ea născuse, iar copilul ei avea deja cinci ani. Da, trecuseră cinci ani de când începusem să mă documentez. Am studiat monografii

(continuare în pag. 18)

date de directorul Muzeului Delta Dunării - Simion Gavrilă - transformat de dânsul în Institutului Ecomuzeal. Cu el am mers la simpozioanele dacologice cu participare internațională, am mers să văd siturile arheologice.

TN - Am auzit deseori cum oamenii se lamentează că viața nu le oferă nimic.

VS - Nu, nu sunt de acord; știu că Dumnezeu nu-ți pune în traistă, că trebuie să te zbați, să te miști puțin și tu. În timpul liber care-mi rămâne mă ocup și de o mică grădină cu flori pe care o am în fața blocului. Am învățat de la părinții mei căroră le plăceau florile; mama era învățătoare și avea un catalog de flori din care am învățat și eu. Tata era director la o școală de băieți...Credeam că voi fi învățătoare.

TN - Totuși, sunteți într-un anume fel învățătoare pentru ceilalți.

VS - Da...dar n-am profesat.

Și cu un zâmbet în colțul gurii continuă:

- Am colindat pe jos județul ca să fac fotografiile locurilor, așa cum le văd ochii mei. Nu am nici o satisfacție, nu simt că am făcut ghidul dacă nu fac eu fotografiile. Mi s-a propus să folosesc fotografii făcute de un alt fotograf experimentat al Institutului Ecomuzeal, însă le-am preferat pe ale mele. Nu-mi place să-mi fac munca superficial. Și căzând pe gânduri, adaugă:

VS - Mă uit cum se duc oamenii noștri să slugărească prin alte țări, în loc să-și muncească cu dragoste ogorul propriu...

Am scris și un articol pentru Bibliotecă despre vinurile de la Niculițel - vinul este denumit a opta minune. Și pentru asta, am străbătut pe jos distanța Ciucurova - Topolog; uneori n-am mai avut cu ce să mă întorc în afară de câte o ocazie.

Dar dintotdeauna mi-a plăcut Tulcea, am studiat-o de la întemeierea ei și până azi, am făcut fotografii, am auzit poveștile ei...Am învățat că în viața nu trebuie să privești jumătatea goală a sticlei, că nu trebuie să-ți faci probleme din toate necazurile, că soarele nu trebuie să apună peste supărarea ta.

Am fost întrebată de cineva de ce fac asta, dacă sunt platită pentru asta, sau dacă am urmași. Eu o fac pentru că știu că dacă nu muncești, creierul se îmbolnăvește. Minte este ca ogorul, dacă nu este lucrat se înburuieneste.

TN - Privindu-vă viața retrospectiv, ca pe un film, care sunt scenele care v-au plăcut cel mai mult?

SV - ....Acelea în care am lucrat la laborator...și momentul în care munca mi-a fost apreciată; când un entomolog venit din Kiev, mi-a spus că lucrez mult mai conștiincios decât entomologul de la Antipa.

TN - Momente neplăcute, dificultăți, au existat? Cum ati reacționat la ele?

SV - Au existat de multe ori, însă nu le-am exagerat importanța. La stația de malarie, era un medic, o fire activă, dar hipercritică, care tensiona relațiile și îmi tăia avântul. OMS-ul, dăduse stațiilor de malarie, pentru folosința entomologului, un IMS, cu care să poată face teren, iar el a preluat mașina și a dat-o directorului Sanepidului din Constanța, cu care acesta se plimba și se ducea la masă. M-au ajutat medicii de la Institutul Cantacuzino să recuperez mașina, însă - altă neplăcere - acum trebuia să-mi refuz colegii care doreau și ei mașina pentru a se plimba.

TN - Ați fost fericită? Ce anume vă face să vă simțiți fericită?

VS - Da. Orice mă făcea și mă face să mă simt fericită. Chiar și astă-noapte, când m-am trezit și am găsit în cartea Dacia preistorică a lui Ovid Densusianu - pe care o mai răsfoisem decuseară pentru ca să mă documentez pentru ghidul la care lucrez - informația pe care o căutasem. Fericirea este mereu aproape. Nu trebuie să lași clipa să treacă. Panait Cerna spunea când era în impas: "răbdă că acuși vine fericirea". Și mai spunea că fericirea este o statuie nedezvelită pe care o vede doar cel ce o dezvelește cu propriile-i forțe. Fericirea pentru mine este oricare dintre momentele în care mă simt bine și în care simt că mi-am lărgit nivelul cunoștințelor. Așa se poate trece prin viața mai ușor și lumea se vede parcă altfel...

TN - Ce este singurătatea, ce înseamnă să fii singur din punctul dumneavoastră de vedere?

VS - Doar atunci te simți singur, când ai timp pentru asta; când nu faci nimic. Oamenii care se simt singuri, de fapt se simt inutili...A fost un concert la Școala de Artă - mereu vine la sfârșitul lunii de la București, Dimitrie Soreanu cu studenții - concert la care auditoriul a fost ca și inexistent...Am avut impresia privind pianista, că ea cântând, vorbește cu notele și cu compozitorul. Uite o modalitate de a nu fi singur. Și eu am încercat de mică mereu să cânt, întâi la mandolină, apoi la armonica tatalui meu, am desenat, am urmat cursurile unei școli de artă populară în Lugoș, am sculptat în os, deși nu mi-a arătat nimeni.

TN - Cum s-a schimbat orașul de-a lungul anilor? Care au fost nuanțele schimbării percepute de dumneavoastră?

VS - I-am scris mereu primarului - nu doar actualului - că mă supără că nu lasă copacii în pace, câinii...Sunt destule aspecte negative - piața civică are piatra peste tot, arbuștii sunt în lăzi, nu este gazon și pe căldură ai senzația de sufocare. Poate că edilii, care stau doar în birouri cu aer condiționat nu-și dau seama...Orașul Corabia avea un parc cât o pădure în mijlocul ei...

TN - Cum credeți că vă văd oamenii?

SV - Mă interesează mai puțin; însă Sfântul Pavel spunea că oamenii trebuie să se bucure mai mult când sunt certați decât atunci când sunt lăudați, pentru că lauda li se urcă oamenilor la cap.

TN - Ați cunoscut mulți oameni interesanți? V-a fost cineva model?

SV - Da, o doamnă doctor, Cotleretchi, care avea o filozofie sănătoasă, nu se dădea după vânt și nu se lăsa influențată, acționând în spiritul convingerilor ei. Apoi, o altă doamnă, pe care am cunoscut-o cu ocazia sărbătoririi centenarului fostului liceu de fete Prințesa Ileana, doamna Letiția Leonte, care a scris monografia liceului și apoi și literatură pentru copii pe teme religioase. A lansat cartea Ucenicul lui Isus la 81 de ani. Când la lansarea cărții i s-a spus că poate să stea pe scaun, a replicat: "profesorul nu stă niciodată pe scaun în fața clasei". I s-a cerut colaborarea cu revista Episcopiei.

(continuare în pag. 19)

Valeriu VALEGI

Trăirea rediviva

TN - Ați trecut și prin perioada comunistă și prin cea capitalistă. În care din ele v-ați simțit mai liberă să vă împliniți aspirațiile?

SV - ...În comunism. Pentru că acolo era egalitate și pentru femei. Și acum este, dar de formă. Îmi amintesc de faptul că în urmă cu câțiva ani, era o profesoară de peste 60 de ani, care și-a dorit un copil. Și opinia publică a fost revoltată. Iar un redactor, spunea că doamna în cauză ar fi trebuit să fie testată, pentru că ceea ce și-a dorit a fost o formă de egoism, că nu s-a gândit decât la ea nu și la copil. I-am scris redactorului că există un om de stat, căruia nu i-a convenit forma democrației care era în Irak și că vrând să instaureze democrația așa cum o înțelegea el, s-a înarmat și a omorât femei, bătrâni și copii și nimeni nu i-a cerut nici un test. Iar acestei femei i se cerea test doar pentru că voia să-și îplinească o dorință pe care la vremea tinereții sale, când nu erau mijloacele de acum, nu și-o putuse îndeplini. I-am spus că dacă nu ar fi existat acest "egoism", nu ar fi existat nici el, nici lumea. N-am primit niciodată răspuns... Mereu am spus că femeile sunt mai bune conducătoare și organizatoare ca bărbații; doar că ele nu și-au arogat acest drept și au acceptat mereu rolul secund.

TN - Aveți o vârstă respectabilă. Ce înseamnă totuși pentru dumneavoastră bătrânețea? Cum ați simțit că se raportează societatea noastră la bătrâni?

SV - Esti, așa cum te simți. Dar cu toate că înainte spuneam că nu există "nu pot" ci doar "nu vreau", acum am început să simt și cum este când...nu pot. Totuși, cred că bătrânețea este o stare și nu depinde doar de puterea fizică. Iar societatea în general nu are o atitudine respectuoasă față de vârstnici. Mi se spune "mamaie" și asta nu-mi place. Este un apelativ lipsit de respect. Când am mers pe jos prin județ pentru a mă informa pentru ghid, nimeni nu a oprit mașina să mă întrebe unde merg singură și pe jos. Atunci nu vedeau că sunt..."mamaie".

TN - Viața dumneavoastră ar putea fi o lecție din care să învețe și alții. V-ați gândit să vă scrieți memoriile?

SV - Eu am căutat mereu să-mi spun opiniile în momentul oportun, când m-am întâlnit cu oamenii în dificultate sau cu situațiile, pentru că rostul omului este să-și folosească energia și pentru a-i ajuta pe alții. Iar în ghidul pe care-l scriu, o să-mi folosesc și amintirile, pentru că multe s-au schimbat și așa vrea să spun celor interesați, ca de la călător la călător, ce am văzut și cum am simțit eu, ca să-i fac și pe ei curioși și dornici să vadă locurile pe care le-am îndrăgit.

Am privit călătoria din fața mea. Călătoria ei, începută cu mult timp în urmă o adusese în locuri îndepărtate de cele natale. Dar cum omul sfințește locul cu iubirea sa și nu locul pe om, cine ar fi putut crede că ea se află acum în altă parte, decât acasă. Și cum în orice călătorie există un sfârșit, importantă nu este destinația ci însăși călătoria (Ursula Croeber Le Guin). Cu atât mai mult cu cât călătoria cea mai importantă este - așa cum spunea Mircea Eliade - aceea către sufletul nostru. Călătorie pe care o facem în singurătate. Și în care, un ghid ca cel al Sofiei Vrabie, ar fi binevenit.

Spuneam în precedentele considerații critice că poeta **Stela Iorga** trăiește cu maximă intensitate în fiecare text al său.

Nimic nu este lăsat la întâmplare iar poemele se intercondiționează firesc. Această realitate este prezentă și în fibra noii sale cărți - **Ziaristică la domiciliu** (Editura Centrului Cultural "Dunărea de Jos" Galați, 2010 - 97 pagini, preț neprecizat).

Secțiunea intitulată „Scrisori din Siberia” continuă, într-un fel, atmosfera ciclului „Solo de sax” din cartea anterioară („A doua întoarcere din Nam”).

Există aici un univers ostil, în care oamenii care folosesc „eul liric” nu au loc și în care poeta face eforturi sisifice de poziționare optimă („scriu așa cum unii decupează cupoane din ziare dezlipesc etichete / trimit capace completează cărți poștale / cu speranța că vor câștiga milionul miliardul apartamentul excursia...” - moare).

Sunt dislocate de pe soclurile prăfuite noțiuni precum: dragostea de țară, drepturile omului, dragostea de oameni.

La finalul acestui proces poeta poate afirma cu satisfacție: „aș scrie și o poezie / dar afară e numai demență și prostie” (Format A4).

Deși incursiunile dislocatoare în această lume derutantă poartă amprenta fragmentariului (modalitatea predilectă a autoarei), performanța poetică nu coboară.

În secțiunea intitulată „Ziaristică la domiciliu” poeta optează pentru discursul amplu, aluvionar, în care elementele concretului neprelucrat abundă; afirmația scriitorului Petre Rău este reală, în sensul că „Stela Iorga scrie așa cum simte, nu improvizează nimic”.

Din trecerea în revistă a titlurilor poemelor deducem faptul că autoarea creionează cu acribie portretul/chipul țării natale (România, ați ghicit!).

Astfel aflăm că aici: „bisericile se ridică așa / după ce îți pune doctorul un diagnostic” (cum se ridică bisericile în România); „unui depresat / căruia îi venise ziua să se spânzure / i-a dat poliția amendă / că tulbură liniștea publică” (nuanțe românești); „...i-am avertizat / că dacă vin în vizită / trebuie să își țină firea / că mai avem niște / toalete de coșmar” (președintele statului).

Așteptăm, cu încredere în talentul său viguros, noi cărți sub semnătura poetei Stela Iorga.

Tănase CARAȘCA**Cine?**

Eu te-am găsit, sau tu pe mine
Căutători printre ruine
Și prin pădurile virgine,
Tu m-ai găsit, sau eu pe tine?

Tu ai făcut, sau eu din tine
Lumina zilelor senine,
Balsamul nopților divine
Eu am făcut, sau tu din mine?

Tu m-ai chemat, sau eu la tine
Am lunecat pe valuri line
Spre plaja cu nisipuri fine
Eu am venit, sau tu la mine?

Tu ai întins, sau eu spre tine
O palmă plină cu suspine
Ca mângâieri să le aline
Eu am întins, sau tu spre mine?

Tu m-ai scăpat, sau eu pe tine
De iluzorii gânduri pline
Înșelătoare omonime,
Eu te-am scăpat, sau tu pe mine?

Tu m-ai atins, sau eu pe tine
Cu mâini timide să decline
Cuvântul "a iubi" în fine,
Noi amândoi, tu și cu mine.

Farul

O, muză, de la malul mării
Ce stai ascunsă după val,
M-arunci în pragul disperării
Tot așteptând să vii la mal.

Tresari în unduirea lină
Și în talazul răvășit
Când tulburată, când senină
În diafanul răsărit.

În cercul roșu ce apare
Pe orizontul purpuriu,
Te profilezi provocatoare
În răsăritul prea târziu.

Nu pot să zbor acum spre soare
Și nici văpaia s-o sting
Doar brațul ridicat spre zare,
Cu el aș vrea să te ating.

Și să culeg un strop de apă
De pe șuvița inelată
Să-mi ud cu ea buza ce-mi crapă,
Să simt dulceața ei sărată.

În căutarea-mi disperată
S-alunec de pe-al mării mal
În apa ei involburată
Și-n larg să fiu purtat de val.

Ajuns la muza-mi prea aleasă
Pe-altarul unicului crez,
În încleșterea dureroasă
Prelung să te îmbrățișez.

Și-așa, în infinitul vast
Hălăduind mereu hai-hui,
Să ne trezim într-un contrast,
Un biet poet, cu muza lui.

Dacă

Mă-ntorc spre tine
Și te văd:
Albă - ca zăpada proaspătă,
Frumoasă - ca zăpada proaspătă,
Curată - ca zăpada proaspătă.
De ce aluneci?
Dacă zăpada proaspătă ar fi caldă
Te-ai putea opri?

De dragoste

Iubire e cuvântul ce-l aud
În orice clipă-a existenței mele
Și bucurie-i multă-n toate cele
Iar frumusețea nu stă doar în nud.

Atinge-mă să tremur și să cânt,
Privește-mă, să vezi cum te privesc,
Cu ochii mei, în ochii-ți să citesc
Ce nu se poate spune prin cuvânt.

Singurătate

Cu-cu, cu-cu,
din când în când
cântecul
ce prevestește furtuna
străbate singurătatea:
Fulgerul!

Anișoara POPA**Neștiut**

din ploaia lacrimilor
mă trezesc
cu flori pe buze
roua neștiută picură pe suflet
nechemată și neînțeleasă

aș opri timpul aici sau măcar faptele
dar... nu pot, nu vreau sau n-am curaj
întotdeauna altcineva decide pentru mine
în liniște și vise accept docil

oare cum pot locui împreună soarele și luna
în același om?

Labirint

pornesc empiric
pe drum prin spațiu și prin timp

petarde mutilează griji majore
petala îngerului de-nceput e-n lacrimi
popas prin gând de om creat a doua oară
praf cosmic înlăcrimat de ochiul mamei

mâini obosite de mângâieri nocturne
mimează infinit și monoton amintirea
mi-e dragostea de început sau de pe urmă
mi-e gest reflex sau doar imaginat

vă-ntreabă, vă ascultă și vă dor
voci cunoscute mute
venit din stele gândul
visează un ecou pe înțelesul tuturor

și caut locul
mit
pe care toți îl vrem

Feeria nopții

îmi place noaptea asta
cu luna galbenă și plină
pe cer de catifea
cu greierii
cântând în iarbă
la fereastra mea

doar tu-mi lipsești
dar nu mă mir
tu îți lipsești și ție
în locul tău voi iubi eu
și nu cât doi
ci poate cât o mie

Mă tem de fericire

Am pus inima mea în a ta
Încercând să reconstitui întregul.
Noaptea mele rămână viselor tale
Până când lanul de grâu mă va primi
Cu macii mei roșii.
Zidește pentru mine o regulă nouă
Ca prima și ultima de care s-ascut fără revoltă
Până atunci odihnește-mi gândul în palme
Ca simplu gest al recunoașterii de noi.

Târziu

asfaltul acoperit de frunze gălbui
ascultă cuminte șoapte despre nemurire
singur împotriva tuturor
tăcere răbdare sentință
parfum de mister
descoperite taine
învinuie păsări
de libertate
nimănui nu-i mai pasă de nimeni
căutarea continuă
rebelă înverșunată crâncenă
până când
de ce oare
răspunsul naște întrebare
ești ai fost mi s-a părut
haos lumină sau ce
voi afla

Mă tem

presimt că joaca asta de-a vorba
o să mă pedepsească-ntr-o zi

în fiecare cuvânt adaug
o picătură de suflet și-o rază de lună

luna pare să nu sufere
dar sufletu-mi simt că se pierde

Alungare din rai

Tu ești precis și logic precum un bisturiu
Eu cu sufletul deschis aștept sacrificiul
Tu ai lovit cu vorbe tăioase
M-ai disecat pe viu
Am asistat cu detașare la judecata mea
Oare de ce nu mai dor loviturile tale?
Din rănilor provocate de tine de ce nu curge
sânge?
Gândurile mele sunt în repaos?
Asist cu mândrie la propria-mi umilire
Pentru că e dăruită de tine.
Apoi, curg lacrimi.

Clelia IFRIM

Poezia ca biografie

Departate de a fi o poezie minimală, minimalistă, un joc distractiv, sau mai nou în ultimul timp, un hobby, așa cum apare într-una din rubricile de pe site-ul Romanian kukai, haiku-ul sau poezia tanka pot constitui adevărate pagini de istorie, evenimente sau biografie.

Unul din exemplele cele mai elocvente este poezia din antologia "In inima memoriei"* de Saito Fumi, "regina poeziei tanka din Japonia", cum o numește poetul și editorul Susumu Takaguchi**. Toată poezia ei este de fapt o carte biografică.

*Fără colina
unui sân, pieptul meu e
un câmp. - Ciocârliei,
și iepure, și voi viermi,
fluturi, vizitați-mă*

Operată de două ori de cancer la sân, având grijă de mama ei oarbă și de soțul paralizat, Saito Fumi trăiește și scrie, extrăgând din faptele mărunte ale fiecărei zile nucleul diamantelor negre ale poeziei ei. Dar evenimentul cel mai tragic, care i-a marcat viața și poezia, este ziua de 26 februarie 1936, când "un grup de 10 tineri ofițeri au dat o lovitură de stat. Peste câteva zile au fost prinși și executați fără o judecată dreaptă. Tatăl ei, poet și general major în Armata Imperială a fost arestat, fiind bănuț de amestec în acest complot, și închis pentru 2 ani. Doi dintre ofițerii executați erau prietenii poetei din copilărie****.

Peste ani, Saito Fumi este invitată de Împărat, să citească la Palatul Imperial, în cadrul ceremoniei "Citirea primelor poeme din an" - Uta Kai Hajime. Fiica exilatului citind în fața Împăratului. Diamantele acelea negre luminau în inima memoriei, sau în fața Împăratului, tot ce era în jurul lor.

*Pentru cei trimiși
în exil, nu-i vreun mormânt,
nici semn de mormânt.
Doar după apus, pe câmp
se-așterne-un giulgiu galben*

Antologia "În inima memoriei" poartă amprenta evenimentului întâmplat cu peste 70 de ani în urmă. Este ca un cod întipărit în geneza poeziei. O pagină de istorie în doar 31 de silabe, câte are poezia tanka. O pagină de biografie, în doar 31 de silabe cât cântărește această poezie.

Saito Fumi scrie o poezie pură, tragică. Este o mărturie despre ființa umană. A scris despre prieteni și depre mama ei oarbă, despre viermi și despre telefonul celular, pe care nu l-a avut niciodată, și pe care nu l-a folosit niciodată, într-o Japonie ultratehnologizată. A scris despre cireșii înfloriți, noroi, lacrimi. A scris despre viața ei și a celorlalți.

*Bătrâne duse
în munții plini de rouă,
toamna, să moară -
toate-au trecut, și munții,
lăsându-mă singură*

Pentru iubitorii de poezie, și nu numai, al doilea vers se poate citi și astfel: în munții plini de moarte. Decodarea este simplă... În vechile și noile dicționare saijiki, dicționare de cuvinte sezonale, roua este un cuvânt pentru sfârșitul toamnei, un simbol al vieții care trece spre moarte.

"Toate-au trecut" spune poeta, chiar și munții. Poate înainte de moarte făcuse o călătorie, acolo, în inima pădurii din inima muntelui, unde acei tineri ofițeri fuseseră împușcați. Toate au trecut. Chiar și moartea. Ca roua. O singurătate absolută, goală, netedă, fără nici un obstacol. O singurătate pură ca un diamant negru. Singură cu ea însăși. Poeta, dar și o femeie de 93 de ani. Poezia, ca ultim gest, ca ultimă dorință de eliberare. O eliberare chiar și de zăpada acelei zile de 26 Februarie 1936, pe care o purtase cu ea toată viața. O eliberare, chiar și de poezie. Acolo în inima pădurii, sau în inima memoriei:

*Chiar cerul gol
eliberează nesfârșitele zăpezi .*

*Fumi Saito (1909-2002) , In inima memoriei , Selectie si traducere de James Kirkup si Makoto Tamaki , Miwa -Shoten , Tokio ,2002

**Susumu Takiguchi , World Haiku Club Review

*** Idem

Dana POTORAC

Râsu'-Plânsu'

Mă amuz și mă întristez peste măsură atunci când privirea îmi este agresată de parveniii autohtoni, această specie care și-a făcut din fariseism un mod de-a fi.

Dacă nu sunt în trend, sunt ca și ratați. De pildă, prima condiție este să reușească să mintă cu ușurința cu care respiră. Dacă sunt sinceri cu ei înșiși se alege praful. Trebuie neîncetat să se afișeze cu opusul lor. Să lase impresia că sunt preocupați de binele celorlalți, că ființa lor șade pe o fundație sănătoasă, că etichetele hainelor pe care le poartă sunt dintre cele mai cunoscute, că au reușit să țină minte toate codurile PIN ale tuturor card-urilor personale, că idiotul de cerșetor de peste drum este vinovat pentru că limuzina lor strălucește în fiecare moment al zilei, că alegerea destinației pentru vacanță este întotdeauna un chin dacă e să-și amintească doar de oscilațiile între destinațiile exotice și cele renumite pentru shopping, că cele mai „mișto” întâlniri sunt alea la care se mănâncă bine și rafinat și se consumă băuturi care nu se găsesc pe aici, pe la noi, că cei mai „cool-i” prieteni sunt aceia care le seamănă, care îmbrățișează aceleași „valori”, inșii „care știe” înțelesul atât de uzualelor cuvinte: blat, țeapă, șmen, curvă, șpagă... Există însă ceva ce ființa lor respinge hotărât: trădarea. Nu e nimic de râs în faptul că până și impostorii au onoarea lor. Indivizi permanent atenți la „imaginea” lor. Niște chestii preocupate definitiv de ceea ce par, sau vor să pară, și totalmente dezinteresați (pe bună dreptate!) de ceea ce sunt cu adevărat. Acesta e parvenitul perfect, omul în vogă, dovada succesului. Am spus dovada succesului, nu a valorii.

Pentru „a da bine” sunt dispuși să facă orice. Mai întâi își inventează și reinventează biografia. E jenant să afirme că s-au născut într-o familie săracă și la propriu, și la figurat, că și-au petrecut copilăria în miros de zarzavat, că au cărat găleți cu apă la animalele domestice din ogradă, că mămăliga cu brânză era prilej de sărbătoare în casa lor, că și-au jurat ca până la capătul zilelor să nu mai înghită niciun gram de marmeladă cu pâine neagră, că au dormit cu toți frații și surorile în aceeași cămaruță până când, pe rând, au plecat pe la școli, că prima pereche de încălțăminte au căpătat-o când deja le apăruseră cariile dentare, că hainele noi fuseseră purtate aproape până la uzură de copii cunoscuților înstăriți, că la școală mergeau cu un ghiozdan de

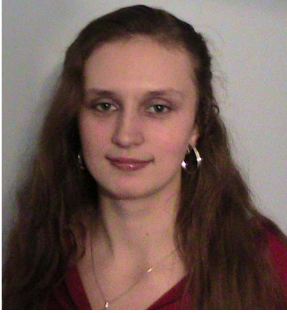
pânză cusut cu pricepere de mama, ori bunica analfabetă, că prin școlile frecventate au fost târați de colegii studioși și promovați de mila profesorilor, că au fost tovarăși de nădejde ai societății socialiste multilateral dezvoltate și și-au vândut apropiații și cunoscuții la securitate cu firescul precupeții care-și vinde leușteanul de pe tarabă, că amânarea sau inexistența evenimentelor din decembrie 1989 ar fi condus, în mod fatal, la desăvârșirea oricărui altuia dintre toți nimenii locului în care astăzi sunt „cineva”. Și-atunci, sub cuvânt de onoare și cu lacrimi în ochi, repetă până chiar și ei cred, că provin din familii bogate, că au averi, că în încăperea destinată studiului, în biblioteca familiei, aveau cărți și pe tavan, dar nu le-au putut citi pentru că au trebuit să răspundă exigențelor familiei de a studia pianul, că se amuză în sinea lor și azi când își amintesc de costumul ros până la urzeală a profesorului de franceză care îi medita la domiciliu, că și-au terminat școlile ca șefi de promoție, că CV-ul lor e „pe bune” și chiar au muncit mult pentru asta, că, la o judecată mai atentă a vremurilor, s-ar putea spune că au fost chiar disidenți, în fine, că pariul lor cu viața este să-i ajute și pe ceilalți, să-și „dedice viața” binelui colectiv. Puterea exemplului cum s-ar spune. Altfel spus, dacă am putut reuși pentru noi, sigur voi reuși și pentru voi. Genul de apetit pentru faimă folosind mijloace fie necivilizate, fie frivole.

Pupatul în fund nu este nici pe departe o situație de avarie, ci, mai curând, o stare de fapt. Îl iubesc pe șefu', oricare ar fi el! Nu e timp de răgaz! Își vând prietenii nu securității, ca în trecut, ci oricui le vrea capul și oferă pentru asta ceva la schimb. Negociază și pe mama lor și ies în câștig, dacă asta îi ajută să se mai „învărtă” de ceva. Își vâra consoartele, copiii, părinții în tot soiul de firme care învârt bani grei și „curați”. Din onestitate față de cei mulți își schimbă peste noapte apartamentul sugrumat cu vila lăbărțată, mașina „secănhend” musai cu un jeep ultima strigare, costumele supra-elastice cu „armanele”, dar niciodată libertatea cu celula din penitenciar.

Căpătuiala este așadar o modă pentru a cărei apus se roagă azi nenumărați oameni de bun simț. De-a dreptul fie spus, frământarea continuă a unora de-a avea succes cu orice preț nu reduce cu nimic micimea ființei lor.

Îmi îngădui o recomandare celorlalți, celor mulți de bun simț: evitați să și atingeți specia asta, veți avea surpriza că vă veți lovi de un mare gol. Orice atingere cu un astfel de exemplar poate produce zgomotul unei cutii de tînchea căzută pe cimentul istoriei.

Elena HANGANU

Vis de Paris - anotimp de străinătate

Dimineață cu apus de roze... mai bine spus cu flori de gheață. Este ora 5 și sunt deja trează. Bagajele pregătite în ajun se înclină greu în fața unei nevăzute maiestăți: plecarea!

Pe holul lung din amintirea casei părintești ele așteaptă mâna vânjoasă să le ridice cu zbulcun sufletesc, poate nedeterminat încă... și să le prezinte punctuale la întâlnirea cu schimbarea destinului.

Afară, peisaj de iarnă zugrăvit de măiastru condei... în care mă contopesc agale precum o pată de culoare pe pânza veche presărată cu acuarele în culori de curcubeu și gheață.

Străbat perdeaua de ceață, sau probabil nici un o observ, pentru a mă îndrepta către locul de întâlnire. Mă aștept ca cineva să-mi spună-n gândul straniu versurile unei melodii, creația trupei No Mercy... "Please don't go". În vreme ce mecanismele nevăzute ale minții caută versuri ascunse printre priorități, eu mă pierd în mulțimea persoanelor haotic înghesuite de unde continui a admira culori de fețe străine.

Unii rād, alții plāng, dar cei mai mulți își spun "la revedere de România". Eu, încercând să mă detașez de pitorescul tablou al puzderiei de suflete (mă simt de parcă aș face parte dintr-un studiu aprofundat al "psihologiei mulțimilor"), mă pregătesc să spun "adio":
Adio viață de țară;

Adio păduri de aur verde;

Adio amintiri scāldate-n rāuri albastre;

Adio căsuțe de lemn și argilă;

Adio miros de tei legānat de dulce-al naturii glas.

Da, așa este! Sunt pe punctul de a părăsi țara... și nu pentru a face un voiaj de plăcere. Toți cei înghesuți în fața agenției așteaptă autocarul, care-va-să-zică, mașina ce transportă prigonii de idei și sărăcie spre o modernă Țară a Făgăduinței.

Sentimentele mă trag înapoi, spre casa copilăriei mele - lăcaș de sfinte amintiri - dar gândurile ancorate în mondenitatea necesităților cotidiene mă împing către noul nivel: "evoluție" sau "involuție"? Cine ar putea determina calitatea schimbării iminente? Nimeni! Undeva, pe parcursul vieții subiectivitatea și obiectivitatea se întrepă-trund... ca urmare nu pot decide asupra calității unei schimbări din propria-mi viață fără a fi implicat un grad de subiectivitate.

Oricum ar fi nu pot determina corect consecințele acestei schimbări... la acea vreme nu le cunoșteam!

Parcă m-aș fi trezit deodată într-un roman de Jane Austen, îngemănându-mă cu una dintre eroinele sale ce-și scriu pe hârtia veche a unei cărți frânturi de gândire sentimentală...

Peste pragul ușii autocarului trec zeci de pași... urmele li se contopesc către punctul comun al destinației. Pășim și noi în umbra noii schimbări și ne găsim loc în agitația de suflete zdruncinate, cu ochii aruncați pe geam, urmărind amplasarea bagajelor - de parcă ar fi singurul bun de care dispunem.

La radio ne bucură simțirea câteva melodioase acorduri susținute de Joe Dassin sau Celine Dion... asta însă pentru puțin timp. Cerința pasagerilor este mult prea diversă de ceea ce specialiștii numesc muzică, astfel că se apelează la serviciile unui CD înregistrat.

Privind pe geam simt cum trece țara pe lângă mine sau corect spus, eu trec pe lângă țara mea; nu prea am avut noi șansa de a împărtăși opinii similare în trecut însă rămâne țara mea, lăcașul meu cu flori de tei și miros de iasomie. Drept consecință a unei trădări imaginare din partea mea, până și vremea se îmbufnează izgonind furioasă autocarul tras de ai săi cai nevăzuți spre alte țarmuri de cultură.

Poate că uneori ne izbește un perfid sentiment de patriotism iluzoriu sau poate că doar atunci când ne îndreptăm spre o schimbare de acest gen, reflectăm asupra tablourilor de viață clădite într-o perioadă bine definită în spațiu și în timp. Îmi acopăr alene gândurile cu reflecții din Emil Cioran și promit ființei dinlăuntru să tratez cu multă conștiinciozitate această dilemă într-o altă secvență.

Unde mă îndrept?! Doar necunoscut! Mașina străbate străzi înguste, drum de țară, până la frontiera vieții mele trecute - unde poposim ca toți drumeții să gustăm din savoarea unei cine românești... de parcă ar fi ultima! În restaurantul ce plouă cu fețe noi ne luptăm și noi cu transparența pereților ce poartă semnele vieții de acasă.

Secvența a doua a filmului e doar noapte... noapte... și stradă... străin drum și fantasmă de viață.

Privesc peste imaginile rămase afară, în frigul cu tentă de februarie, căutând un reper asupra căruia să-mi concentrez atenția. E pustiu de acum peisajul. Din când în când apar flori de gheață zgribulite pe fereastră și încep să cânte "Paris, mon amour" - e doar o iluzie. Așa suntem noi -oamenii, ne hrănim cu iluzii... și asta îmi place, pe moment.

(continuare în pag. 29)

Radu DANIELESCU

Cine-i Lombroso?

Împins cu putere înăuntru de cei doi apărători ai legii, reuși cu greu să evite impactul cu biroul luxos, din lemn de cedru, aflat în mijlocul încăperii. Îmbrăcat într-o cămașă second-hand băgată haotic într-un pantalon de trening cu genunchiere și purtând în picioare o pereche de papuci de casă, omulețul scoase un „să trăiți!” icnit în urma loviturii sesizatoare primite de la unul din polițiștii care-l ridicaseră și-l aduseseră cu duba la secție.

Cel căruia îi fu adresată urarea, comandantul secției, se întoarse cu mișcări lente de la fereastră, unde contempla natura, decis să infrunte de data aceasta natura umană:

- Hoț de buzunare?
 - Nu, să trăiți, veni răspunsul prompt al unuia dintre zeloșii subalterni.
 - Vagabond?
 - Nici, să trăiți.
 - Viol? L-a-nnebunit căldura asta...
 - N-am făcut nimic, domnule comandant, încercă timid omulețul.
 - Nu vorbești neîntrebat, clar? Ce-a făcut? Nu-mi spuneți, crimă?

- Mai rău, dom' comandant... A încălcat legea electorală. L-am prins în timp ce rupea afișele electorale ale cumnatului dumnea... ale domnului Cătănoiu, candidatul puterii la fotoliul de primar.

- Ce faceee?! se îngrozi comandantul de fapta comisă. L-ați... interogat? Întrebă apoi, pe un ton calm de data asta, și făcând un gest echivoc, folosit mai degrabă atunci când se dorește sugerarea unei agresiune fizică. Recunoaște?

- I-am pus doar câteva întrebări ușoare. Nu coope-rează. Și ne-am gândit că poate vreți dumneavoastră...

- Da, bine, lăsați-l pe mâna mea. Puteți pleca.

După ieșirea celor doi oameni ai legii și ordinii, comandantul, folosindu-și statura impunătoare, se pregăti de confruntarea cu infractorul aprinzându-și mai întâi o țigară de foi, după care îl pofti politicos pe cel din fața sa să ia loc, amabilitate căreia însă omulețul nostru nu-i răspunse pe măsură, spre iritarea comandantului:

- la loc, am spus!

Căutarea din priviri a unui obiect care să aducă cu un scaun rămase fără rezultat, așa că, cu vocea tremurândă, infractorul îndrăzni:

- D-le comandant, cred că la mijloc este o eroare...

- Nu crede asta, ci fii convins că este o eroare.

O mare eroare pe care ai comis-o...

Introducerea fiind făcută, intransigentul comandant trecu la interogare:

- Numele!

- Numele meu? Gheorghe Marin.

- Gheorghe Marin. Care-i numele, care-i prenumele?

- Păi... primul.

- Primul ce?

- Primul e numele.

- Și al doilea?

- Al doilea este... *pronumele*, ezită omulețul.

- Buuun. Așadar, Marin. Marinică. Ei, Marinică, tată, ia să stăm noi doi acum frumos de vorbă, îl îmbie comandantul. Ți place să stai de vorbă cu poliția? De câte ori ai mai avut ocazia, ia spune?

- Păi... niciodată.

- Niciodată?! Va să zică n-ai mai fost prins până acuma. Înseamnă că ori ești tu prea priceput, ori organele n-au fost prea ferme. Mai degrabă prima variantă...

- Nu, dar n-am încălcat... adică eu niciodată... legea pentru mine...

- Hai, măi, Marinică, lasă minciuna. Infractorul se cunoaște după mutră. N-am spus-o eu, a spus-o marele Lombroso. Ai auzit de Lombroso asta?

- Nu prea mă uit la televizor, să știți... veni răspunsul sincer al cercetătorului.

- Aoleu, Marinică, dar incult mai ești! Lombroso a trăit acu' câteva secole și este cel care v-a studiat vouă, infractorilor, mutra, ca să ne fie nouă, polițiștilor, mai ușor să vă recunoaștem. Și știi la ce concluzie a ajuns după ani de cercetări, măi, Marinică? Pun pariu că nu. La concluzia că persoanele cu capul mare - ca al tău, cu dimensiuni mari ale fălcilor și pomeților - ca ale tale, cu urechi depărtate neobișnuit de cap - ca ale tale, cu buze cărnoase - ca ale tale, cu dentiție anormală - ca a ta, cu brațe excesiv de lungi în comparație cu restul corpului - ca ale tale, sunt mie-n sută infractori periculoși. Ei, ce zici de asta?

Omulețul nostru se făcu mic de tot iar tremuratul său începu să-l irite pe comandant.

- Dacă vrei să scapi ușor trebuie să-mi spui repede cine te-a pus să comiți fapta.

- Care faptă, domnu' comandant?

- Să rupi afișele electorale. Nu știai că e infracțiune majoră?

- Nu știam, domnu' comandant. Că dacă știam nu mă luam eu după nevastă-mea...

- Aha, carevasăzică nevasta te-a pus? Din care partid este? Hai, scui-pă repede, că mai am și altele de făcut...

- Cine, nevastă-mea? Vai de mine, domnu' comandant, ea nici nu știe ce e aia politică. Nici n-a vrut să meargă vreodată la vot din 90 pân-acum, că zice că e toți, pardon, *nește* excroci. Că i-am și zis să lăsăm dracu' gardu' nevopsit și anul ăsta, că n-o fi foc...

- Ce gard, măi Marinică?

- Gardul nostru. Că acolo *erea* lipite *afișile*. Și eu aranjasem cu *nește* băieți deja de o lună să vie mâine să-mi vopsească și mie gardul, că se făcuse urât și în august avem nunta la fata a mare și ziceam să fie și el frumos... Dar dacă știam că nu e voie să rupem *afișile* de pe el le lăsam acolo că și-așa *erea* cu domnul Cătănoiu, speranța noastră de mai bine, că vreau să-l votez și eu duminecă, că e cinstit, nu ca ăilalți...

(continuare în pag. 30)

Ion TUTUNEA

Dezgroparea lui Dumnezeu

Lumina becului strâmb înșurubat, leșinată, impură, se scurgea destrămată pe colțul casei cu zidul înalt de beton crăpat la jumătate. Avea părul tuns scurt și gulerul balonului gri ridicat șmecherește; avea ochii verzi sticloși, buzele cărnoase și nas acvilin. Dincolo de vitrina udă creșteau păpuși albastre și negre și roze despuitate, lipsite de ochi. Apoi elefanți de cârpă burtoși, cu colții întorși înspre cerul lor văruit proaspăt. Dincolo de el era o lume de carton ciopârțit în fel și chip, o lume îngropată în copilărie în fel și chip. Nimeni, dar nimeni nu străbătea ploaia aceea mărunță, amestecată cu lumini leșinate destrămate în băltoace murdare.

Murea un cântec sus, la fereastra deschisă neluminată. Murea un cântec șoptit în întunericul gros, o ploaie acompaniată neplăcut de zgomotul unei mașini apropiindu-se. Trecuse mașina, dar Omul Singur îngâna în sine cântecul acela tulburător, subțire și cald.

O fată, bineînțeles o fată blondă, scundă frumoasă, cu ochi albaștri, verzi, negri sau căprui. Sau indiferenți policromi.

Era plecat din sine tiptil, plutea pe un nor singuratec numai el și melodia blondă, scundă, frumoasă, cu ochi indiferenți policromi.

Purta măregele negre, scăpărătoare, și părul despletit pe umeri era straniu de galben. Desigur, dorința de a o prinde. Lacom s-o strângă la piept, s-o sărute, dar ea dispărea. Își pierdea pe rând chipurile, în urmă rămânea numai un zâmbet dulce înalt care se destrăma curând într-o simplă iluzie.

Norul prăbușit în stropi repezi se vărsa înspre pământ, se scurse aspru prin crăpături, iar el, topit în ploaie și apăsător de ea pe umeri, se infiltra încet încet în pământ ca un strop fals. În pământ era cald, înăbușitor de cald, și o mare neagră în care pluteau oameni descărnați.

Cerșetorul orb mort anul trecut, călcat de tramvai, îi arunca banii înapoi privindu-i cu scârbă profundă. Schelete albe dansau rotund cu capul în nori de lut, dar se loveau de tălpile cerului și se scufundau repede înapoi de teamă să nu reînvie.

Și se scufunda și el în tăcerea pământului, până aproape de Dumnezeu care zăcea nedezgropat, într-o bucată de marmură neagră. Și curios, intra în piatra stearpă în muțenia ei prin orificiul deschis ca o ventuză. Coridoare imense negre, cu vine albe, lungi, întortocheate ca un labirint de tăcere întunecat străbătut de liniști de moarte. Apoi începu să audă lovituri seci de jur împrejur și așchii căzute, lovituri plutind surde și oarbe în urechile lui, zdruncinându-i nervii. Dar se repetau tot mai puternic și din ce în ce mai aproape. Simțea parcă încet încet cum se subțiază piatra; marea de somn cutremurată zdravăn de o zguduire din interiorul pământului de sub ea urla îndrăcită asurzitor.

Dar deodată piatra deveni subțire, străvezie ca sticla, apoi subțire ca lama de brici, apoi subțire ca o

privire și o daltă scăpără pe lângă el, gata-gata să-l rănească. Scheletul unui sculptor lucra aburit în marmora neagră, încercând să-l dezgroape pe Dumnezeu. Însă descoperindu-l pe el, scăpă daltă uimit și de uimire rămase o mână de scrum peste care căzu rostogolită huruind țeasta de geniu cu privirile goale, retrăgându-se șerpește în scrum. Deasupra plutea un abur verzui, mirosind a lămâie și a lavandă. Atunci Omul-Singur făcu un gest cu mâna stângă și sparse învelișul de marmură neagră subțire cu privirea.

Se trezi împins în sus ieșind împreună cu aburii calzi la marginea ploii. Dezgropat din ploaie.

Oamenii ieșeau perechi de la film, tineri încolăciti pe băncile parcului, trosnind sub zbaterile lor; mașini cu faruri aprinse despiciând întunericul metalic; nimeni în Dumnezeu și Dumnezeu în toți. Urlet ascuțit de câini; răsuciri de chei, scârțâit de de uși; accident de circulație; sinucidere; vânt; derbedei vlăjgani. Strada plină cu ochiuri de apă băltoace murdare.

Ca niște bărci pescărești trase la mal băncile parcului dormeau solitare cu oasele lemnoase prinse în cuie de fier. Ruginise totul de întuneric, luna era ochi de pisică sălbatecă și era liniște adâncă, o liniște perfect rotundă, încât se auzea marea frunzărind boabe mărunte de nisip. Dincolo de vitrină curceau păpușile albastre și negre și roze despuiate de ochi. Apoi elefanți de cârpă burtoși, cu colți întorși înspre cerul lor văruit proaspăt. Dincolo de el, o lume de carton ciopârțit în fel și chip, o lume îngropată în copilărie în fel și chip...

Ciucuri de sânge

Salcâmul rășchirat se târa în aerul aspru mișcat din când în când de vântul scurt ca o respirație. Câinele lihnit de foame dormea sau murea încet făcut covrig pe maidanul accidentat și umed lângă o cutie de conservă ruginită aruncată de netrebuința cuiva. Botul moale și roșcat odihnea pe o piatră netedă, ieșită cine știe cum din grămada de șpan răscolită și lătită de foamea câinelui costeliv și lipit de pământ lângă mirosul muribund al cutiei. O milă nesecată, abundentă, năvălise în mine, Puțoiul fără căpătâi, și am scos o bucată de pâine din buzunar, unicul buzunar al puloverului meu de mine însumi cârpit cu sârmă subțire, dar puterile lui erau prea departe de foame pentru a se putea întoarce și apuca mila mea.

Mama plecase, orizontul topise vaporul dus ca o simplă iluzie. Dunărea trosnea gheața groasă și primăvara timpuriu sosită ancora soare alb proaspăt pe cerul albastru metalic și, foarte rar, vântul înfiora crengile dezgolite și frânte ca niște brațe, brațe moarte, lipsite de vlagă și de orice altceva care să punteze puterea. Dar mama plecase, îmbătrânită, și acele despărțiri ascuțite și înroșite probabil îmi împungeau ochii până la lacrimi fierbinți și sărate și dincolo de lacrimi. Satul lipovenesc răspândit pe țărnuțul hăituit de valuri involburate, nestăvilite și neregulat spălând nisipul amestecat cu spărturi

(continuare în pag. 27)

colorate de scoici și rădăcini putrede înspumate năpădite de melci uscați morți și rămași lipiți de fibrele longitudinale, înconjurați de abia vizibile dăre de sare sclipind cu reflexe mucilaginoase.

Casa închiriată, vărută mereu de permanenta obișnuiță a proprietăresei Tikena, o femeie grasă cu fața buhăită și blondă dar o blondă spălăcită cu sânii fleșcăiți și deformați din cauza celor șapte copii născuți vii și patru morți îngropați cu lacrimi și cu doi popi din satul vecin. Casa noastră, așezată în partea dreapta a curții și casa ei, construită cu fața înspre drumul mocirlos în anotimpuri umezite de ploii și colbuit în zilele uscate. Bucătăria cu tavanul puțin coșcovit prăbușind coji de var lamelate unele înnegrite. Dormitorul sărac mobilat, omorând purici și carcalaci cu veșnicul miros de insecticid care simțeam cum îmi îngreuna respirația fragedă și limpede de copil. Masa veche, acoperită cu fața brodată pe margini și cusută cu arnici roșu și verde; soba de teracotă înaltă până în albul tavanului și patul galben și lat în care dormeam cu părinții între ei și mă strivea uneori dorința tatei cu glasul alcoolizat și hârăit de tutun. Pereții prea puțin împovărați de tablouri și colțul răsăritean unde candela redusă la un pahar plin cu ulei și la fitilul făcut de mama licărea anemic umplându-mi noaptea nedormite din cauză că tata sforăia zgomotos și indiferent cu gura deschisă cu mâinile aruncate pe lângă corp sau peste mine înspre somnul mamei slăbită mult, îngrozitor de mult, de când cu mine. Nu mai mânca nimic și se certa cu proprietăreasa pe chestia peștelui neafumat la timpul potrivit. Zbârcit era cerul în ziua aceea și ochii mei sinceri plimbați de mișcarea norilor nomazi ca niște pete de păcură. Mama îmbrăcată în negru cu chipul împins într-o îndurerare înmugurită din întoarcerea ei de la Dașa, singura prietenă care ne aducea pește și plasa de împrejmuț grădina de unde eu, Necioplitul, loveam fetele proprietăresei cu roșii coapte și răskoapte murdărindu-le rochițele înflorate și brațele rotunde cănoase. Zeama roșie se prelingea și le stârnea plânsul smiorcăit și "mamușka mamușka" dar podul grajdului nu mă arăta ochilor nimănui până seara când coboram și alegam în curtea pustie, intrând în căldura camerei. Și nu l-a întrebat nimic deosebit referitor la timp, la femei și despre vârstă, dar tata a priceput încrunțat și pășea stingherit ca pe cuie, ca pe spini, atent să nu-și înțepe măcar tălpile gândurilor năvălitate în el până la crispăre și țigară după țigară. Îi tremura mustața fumul, fumul îmi ustura ochii și era nefiresc de tăcut și de treaz. Ceasul a trosnit dinlăuntru, sperându-mi atenția îndreptată asupra tremurului ciudat de mustață afumată și deasă cu colțuri lungi rebele și răsucite cozi de rățoi. Eram prea mic și culcat lângă pisică, tata mișca aerul camerei cu gesturi involuntare, mutând fumul pentru care odaia devenise neîncăpătoare și se strecura tras de răcoa-re pe sub ușa închisă dar prin care se vedea, dincolo de ea, neagră, puterea nopții. Mama, rezemată de soba rece și înaltă, mesteca o durere nebănuită pentru mine și durerea ei știu că îi provocase tatei aprinsul țigării de

la țigară și umbletul acela enervat și enervant dintr-o parte în alta a camerei strâmte cu patul în care ne înghesuim somnul diferit caracteristic fiecăruia; un somn liniștit, cuibărit la perete, ținând în brațe somnul cel mai fraged și nevinovat și la margine somnul nesănătos punctat de sforăituri puternice și insuportabile horcaite. Aerul mișcat, îngroșat de fum înecăcios, îmi stârnea o tuse nesuferită și sufocantă și nările dilatate, usturate de ceva cald și înțepător, albicios și fluid infiltrat în rotocoale ascuțite subțiate din ce în ce mai mult până la șuvite. Privirile mele rătăceau întrebări înspre neliniștea mamei apoi lunecau pe perețele dinspre ușa de unde mă privea râsul tatei, tânăr, sincer și bine conturat, immortalizat lângă crâșma scundă a lui barbă Mikea cu firma vopsită în mov, scorjită de umezeală și spartă într-un colț de beția crâncenă a lui nea Scârțu groparul în noaptea Crăciunului. Târziu, când fumul devenise păstos, neridicându-și ochii, de fapt nici nu erau ochi, ci două boabe de jăratec abia licărind în tremurul fumului, el i-a spus calm:

- Ei, și acum tu ai îmbătrânit, și Gafa e mai tânără, știe bine și îl are pe "vino-ncoace". Dar mama tăcea, evident turburată și nici măcar nu plâgea, avea ochii uscați ficși, de parcă aștepta nimic sau Totul. "Dar trezește-te, stană de piatră" i-a zis el rupându-i încremenirea cu o palmă care mi-a trezit țipătul plânsul și orice se putea numi ură. Fumul îmi orbea privirile și-mi întărea lacrimile. M-am sculat numai durere și, căzut la picioarele lui nedescălțate de cizme, îl mușcam înnebunit, răsucindu-mă, zvârcolindu-mă, dar mama răbda lovirile rezezi neîntrerupte și deodată el m-a luat pe vârful cizmei ca pe un fulg și m-a izbit de șifonierul simplu cu două uși. Culoarea lui a descătușat urlatul mamei și "omori copilul, animalule", eu însă mă bucuram, îi simțeam gustul până atunci neștiut ce umbă prin mine și mama uitase de tăcere... Pe fața lui creșteau ciucuri de sânge. Parcă simțeam cum mi se rostogolește interiorul, leșinându-mă. A fulgerat-o pe mama cu priviri de foc și l-a înghițit noaptea ca pe o umbră...

Mama plecase și orizontul topise vaporul dus ca o simplă iluzie în ochii mei răvășiți de lacrimi. Drumul mi se scurta sub pași și în față sclipea casa Gafei. Frig. Târziu a apărut Gafa beată, însoțită de Scârțu groparul. Râdeau hohotit și se sărutau în bucuria mea că nu știau de intrarea tatei între pereții casei și că va începe mâine... Salcâmul rășchirat se târa în aerul aspru mișcat din când în când de un vânt scurt ca o bătaie de inimă și maidanul mocirlos zbătea ultimul urlat al câinelui vagabond...

(Din volumul "Ochi de tablă" - în curs de apariție la editura Karograf - Tulcea)

Mitruț POPOIU

Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan

8. “Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin prooroci”

Duhul Sfânt, a treia Persoană a Preasfintei Treimi, este Dumnezeu adevărat și are aceleași însușiri și lucrări dumnezeiești ca și Tatăl și Fiul, fiind de o ființă și egal cu Ei. Învățătura despre Duhul Sfânt, nefiind clarificată la primul Sinod ecumenic, a fost împlinită la sinodul al doilea Ecumenic de la Constantinopol (381), în mare parte datorită contribuției teologiei dezvoltate de părinții capadocieni, în frunte cu Sfântul Vasile cel Mare.

Duhul Sfânt este numit “**Domnul de viață Făcătorul**”, arătându-se pe de o parte că este împreună cu Tatăl și cu Fiul autor al creației. “Duhul este ce dă viață”, spune Mântuitorul (Ioan 6, 63). În cartea Facerii ni se spune că “*Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor*” (Facere 1, 2). El este și Cel ce umple de viață cea dumnezeiască pe cei mântuiți din stricăciune și din moarte și botezați în numele lui Iisus Hristos: “*Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu*” (Ioan 3,5). Duhul Sfânt s-a coborât în ziua Cincizecimii peste lume, prin Apostoli, dând naștere Bisericii (Fapte 2, 1-47).

Prin Duhul Sfânt ne vine Harul dumnezeiesc, o bogăție nesfârșită de lumină și putere dumnezeiască, împărtășită nouă prin Sfintele Taine, săvârșite în Biserică. Harul dumnezeiesc este unul singur, fiindcă Dumnezeu este unul singur și se dă tuturor în dar, căci Dumnezeu “*voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința Adevărului să vină*” (1 Timotei 2,4). Însă dacă harul este unul singur, modurile sale de manifestare sunt nenumărate, după modul în care fiecare dintre noi conlucrăm cu el. Astfel, proorocul Isaia amintește întâi cele șapte daruri ale Duhului Sfânt: “*duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul sfatului, duhul puterii, duhul cunoștinței, duhul temerii de Dumnezeu și duhul buneii credințe*” (Isaia XI, 2). Ca roade ale Duhului Sfânt, Sfântul Apostol Pavel enumeră: “*dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, face-rea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția*” (Galateni 5, 22-23).

Duhul Sfânt **purcede din Tatăl**, după cum ne-a descoperit acest adevăr însuși Mântuitorul Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, zicând: “*Când va veni Mângâietorul, pe Care Eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine*” (Ioan 15, 26). Astfel învață și Sfânta Tradiție, anume că în Sfânta Treime este un singur izvor pentru Fiul și pentru Duhul Sfânt, anume Dumnezeu-Tatăl. “*Duhul cel Sfânt spunem că este din Tatăl și îl numim Duh al Tatălui. Nu spunem că Duhul este din Fiul, dar Îl numim Duhul Fiului*” scrie

Sfântul Ioan Damaschin, iar “*Fiul și Sfântul Duh sunt din Tatăl, după cum raza și lumina sunt din soare*”¹.

Împreună slăvirea deopotrivă a Sfântului Duh cu Tatăl și cu Fiul o rostim totdeauna atunci când spunem “Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh” în toate rugăciunile noastre, după o formulă rostită de însuși Mântuitorul Iisus Hristos, când i-a trimis pe Apostolii Săi la propovăduire (Matei 28,19)

Duhul Sfânt este Cel **care a grăit prin prooroci** și i-a insuflat pe sfinții scriitori ai Sfintei Scripturi ca cele descoperite de Dumnezeu să le scrie fără greșală. El este prezent și în predania Bisericii, veghind la păstrarea dreaptă sfintelor învățături, sau la formularea învățăturilor de credință. De aceea, hotărârile tuturor Sinoadelor Ecumenice încep cu formularea: “*Părutu-S-a Duhului Sfânt și nouă...*”, ceea ce înseamnă acordul deplin între Adevărul dumnezeiesc și hotărârile oamenilor sfinți insuflați de Duhul Sfânt.

¹ Dogmatica, ed. Scripta 1993, p 26 (cartea I, cap. 8)

(urmăre din pag. 3)

O mențiune specială a făcut-o pentru curajul cu care abordează unele genuri de poezie niponă precum haiku, tanka și senryu, pentru care a obținut câteva premii la diverse concursuri.

De altfel, capacitatea autoarei de a scrie poezie în stil nipon, abordare deloc facilă, care presupune inițiere, a fost subliniată de aproape toți dintre cei care au vorbit.

Apărută în condiții grafice deosebite, cu o prefață semnată de scriitorul Valeriu Valegvi, “Caii de foc” este, după opinia celor prezenți la lansare, o lucrare poetică reușită, purtând marca editurii InfoRapArt, editură care deschide astfel autoarei porțile consacrării.

Deși pentru cei mai mulți este lipsit de importanță momentul acesta - momentul în care părăsești țara pentru prima dată, fără a ști când te vei întoarce și fără a înșela viitorul cu false speranțe - este ca oceanul care în profunzimea sa ascunde nenumărate povești!

Este unul dintre acele momente unice din viață: niciodată nu vei mai pleca din țară pentru prima dată (indiferent de câte ori vei traversa granița), niciodată nu te vei mai căsători pentru prima oară (indiferent câte căsătorii vei realiza) etc. Ceea ce simți este desigur o trăire necunoscută, temelie pentru o nouă experiență.

Zumzete de voci mă distrag din sarcasmul gândului meu. E noapte afară iar întunericul greu precum plumbul lui Bacovia nu împiedică câțiva pasageri să se înveselească în copilăria unor bancuri cu pueril subînțeles.

E lungă calea... Destinația e îndepărtată nu doar prin distanța fizică - destul de greu surmontabilă călătorind cu autocarul - dar mai ales ca și cultură, stil de viață, climă, precum și alte aspecte subscrise unui singur cuvânt: "schimbarea".

Nu-mi pot imagina motivul însă în ochii minții mele se rânduiesc pe peliculă imagini străine: clădiri de pe malul Senei, muzeul Louvre, Notre Dame - toate simboluri de Paris... Și mă pierd în visare... atât de departe... și totuși aproape încât să pot simți mireasma florărilor de pe Sena.

A trecut un timp de atunci și încă n-am admirat peisajul colorat al vieții de Paris decât... în vis!

(urmare din pag. 25)

Comandantul ascultă declarația infractorului și, după o scurtă analiză, decise. Chemă pe cei doi ofițeri care-l aduseseră pe Gheorghe Marin la secție și le transmite sarcina de serviciu. Apoi își relua contemplatul naturii, ușor îngândurat.

Cei doi zeloși polițiști respectară întru totul ordinul comandantului. Duseră periculosul infractor până în fața porții curții sale și-i urară: „Altădată ai grijă pe unde o iei!”

Gheorghe Marin mulțumi cu lacrimi polițiștilor pentru sancțiunea blândă pe care o primise în final, aceea a avertismentului, recunoscându-și spășit fapta comisă. Într-adevăr, înainte să fie ridicat și băgat în dubă, trecuse strada prin loc nepermis, deși așa făceau toți vecinii de pe stradă, fără să știe că încălcau legea. Toți însă trebuie să respectăm legea și Gheorghe Marin, ca cetățean exemplar, era conștient de asta.

(urmare din pag. 13)

Mișcările repetate ale ștergătoarelor de parbriz lasă o dâră albă printre miile de picături ce se scurg cu viteză din ce în ce mai mare. Farurile mătură din ce în ce mai greu șoseaua, ochii îl ustură de parcă ar avea nisip în ei. Doamne! Ce-ar vrea să fie în patul lui de acasă! Și iar își amintește de patron, și iar privește spre poză. Delia îi este tovarăș de drum de-atâtea și atâtea luni. Vorbește cu ea în fiecare zi. A văzut Delia toată Spania, a ascultat cu ea toate discurile cu Dire Straits și tot cu Delia mai bea și câte o bere fără alcool, după ore nesfârșite de condus. Dar, gata, mâine va ajunge acasă, îi va duce ghiozdanul cu Barbie, roz, așa cum îi place ei. Se și vede ducând-o de mână la școală, un ghemotoc blond cu ghiozdanul mai mare decât ea. "Delia! Delia! Pentru tine stă tata departe, pentru tine aleargă ca nebunul uitând de foame și somn... Hai că nu mai este mult, vine tata la pitică!". Alex închide ochii pentru o secundă să poată rememora zâmbetul ei atât de dulce.

Ce-i asta? Delia, ce faci în ploaie?... Dă-te deoparte! Nuuuuu!

Strigătul s-a auzit în noapte odată cu scrâșnetul roților, sperind parcă și ploaia. Buimac, Alex deschide ochii, ia cu greu piciorul de pe pedala de frână apăsată până în podea. Coboară amețit, respirând cu nesaț aerul curățat de ploaie. În fața lui, la câțiva centimetri, un tir cu luminile stinse. Probabil era vreun alt șofer obosit, care își visează copiii, casa, țara, zâmbind fericit prin somn. Nu-i vine să creadă cât de aproape a fost să intre în el. Încă mai are în față imaginea Deliei făcându-i cu mâna. Delia, îngerul lui păzitor îl oprise din drum. Delia nu-l aștepta în drum, în noaptea cu ploaie câinească, îl aștepta acasă... acasă la ei.

desen de Elena-Liliana Fluture

De suferințele neamului nostru românesc nu s.a interesat nimeni, niciodată. Toate împărățiile istoriei au furat de la noi! Au furat teritorii, au furat aur, au furat tinerețe, au furat suflete! Ca o ironie, în vremea anterioară anului 1989, am fost siliți să transformăm suferința în eroism, iar după acel an să acceptăm că am luat parte la marele genocid al veacului XX.

Care genocid, care măcel? Poate acela comis împotriva poporului român?!

Și - culmea sfidării, am fost poftiți să semnăm acte prin care să recunoaștem că am comis nelegiuiri! Și le-am semnat!

Dar, în conștiința poporului român persistă convingerea de nevinovăție și de adevăr că Țara se întinde până acolo unde sunt păstrate și cinstite cu lacrimi mormintele strămoșilor noștri.

Prin analogia suferințelor, oare nu se poate invoca o legătură nevăzută între Doamna în Alb de la Noviodunum și Radu Popa din Urali? S-au cunoscut ei oare? Vom afla vreodată adevărul? Constituie ei doi puntea de legătură între cele două țărături ale fluviului? Reprezintă această punte cu forță de simbol, unitatea indestructibilă a pământului strămoșesc?

Suntem convinși că semnul adevărului se va arăta! Fie ca Dumnezeu să binecuvânteze întreg pământul românesc!

***

La 27 august 1992, de Sărbătoarea Națională a Republicii Moldova, mă aflam la Chișinău împreună cu profesorii Ernesto Mihăilescu și Victor Bauman, invitați de instituțiile culturale basarabene. Cu această ocazie am participat și am luat cuvântul la o adunare în fața unei mari mulțimi.

Se oficializa schimbarea denumirii unei zone frumoase a capitalei Republicii Moldova. Astfel, „Parcul Comsomoliștilor” devenea „Parcul Martirilor”. Motivația noii denumiri – sub aleile Parcului fuseseră decoperite hecatombele KGB-ului, în care zăceau circa 300 schelete. Cele mai multe aveau încă prinse la gât cruci preoțești, iar în ceafă câte un glonț.

Erau preoții români adevărați, care rămăseseră să păstorească turma hăituită.

Rapsodul Tudor Gheorghe a cântat cântece de jale românească, de suferință și de iertare în fața martirilor jertfiți pentru credință și neam.

1 Eroul din „Insula cea albă” – Leuke, în limba greacă veche. Este vorba de Insula Șerpilor unde, conform mitologiei grecești, a fost înmormântat de către mama sa, Zeița Thetis, eroul Războiului Troian, Achile.

2 CL.FL.MZ. - sigla Flotei Române staționată la Noviodunum, Classius Flavia Moesyca.

**POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE
”NODURI ȘI SEMNE”
(www.cenaclu.inforapart.ro)**

Ionuț HORSA

Ritmuri

Cu ochiul căzut la sufletul tău
Iubire sădesc cu site de nori
În vârtejuri de apă și vară
Soare în gând cu grijă-mi aduc
Plecându-mi sudoarea din pietre și nori
De vânt, de pământ, mă înec cu ocară
În cuibul de vrăbii ca puiul de cuc.

Neliniști amare din piept-cerc a scoate,
Din palma-ți goliță, din ochi și din pleoape.
Cu apă de casă adânc spăl o lume
Când piersici de cântec mă prind de picior.
Eu jalnic mai stau ca dureri să m-adape
Din nori ca să-mi smulg cu aer și glume
Surâsul din tine cel cald, plin de dor.

Dar seara când apa-i mai moartă
Și păsu-ți de suflet încearcă în noapte
Ca sămburii mari de frunze și om,
Încearcă să treacă, din veșnica-i clipă
În cercuri de foc și de șoapte,
Când ieșit dintr-un ritm monoton
A prins și vedere și dulce aripă.

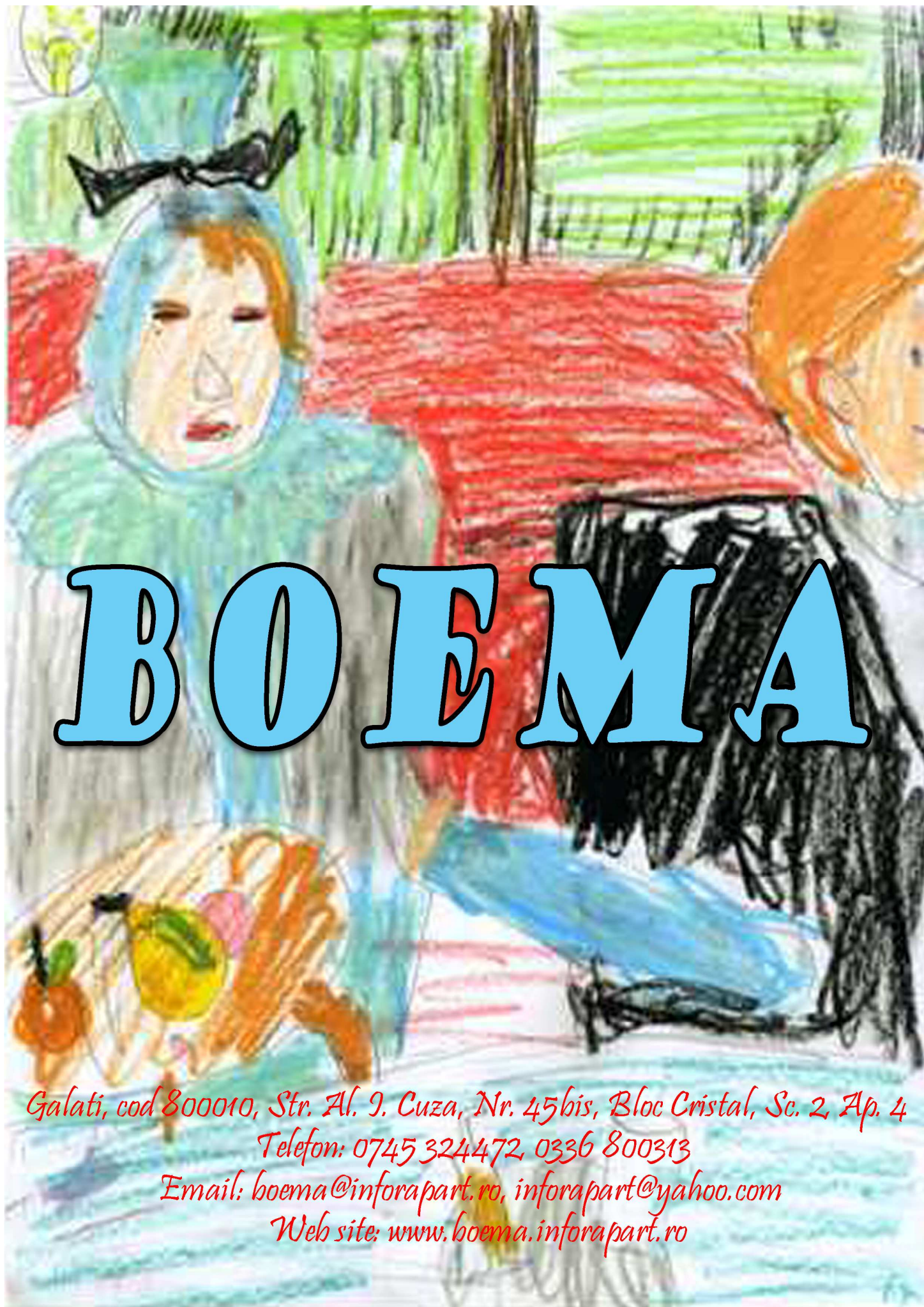
Mădălina MANDA

Preludiu

I-am lăsat cuvintele să-mi curgă pe umărul dezvelit,
Mi-am desfăcut părul și i-am dat drumul pe spatel gol
Hipnotic și greu, ochii mi se închideau sub atingerea
lui ușoară.

Treptat, am gonit cu trufie imaginile
amanților înșelători,
Călcam peste conștiința de a mai fi iubit fără neștiință,
Mă lăsam pradă remușcărilor iscate din dorință,
Pe pieptul lui îmi linișteam frenetica ardare
Iar buza i-o mușcam cumplit, fără nerușinare.

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0745 324472, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro